

KÁVÉESOK LAPJA

IX. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

4. szám

Kiadó és lapfajtadonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkesztő: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
Alapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják E öfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38., I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szállard u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal vesző fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestülete 1933. február 23-án (csütörtökön) délután 5 órakor az Ipartestület tanácsstermében (VIII. József körút 38. I.) tartja meg

RENDES ÉVI közgyűlését

melyre az ipartestület tagjait és a kávésipar barátaikat tisztelettel meghívja.
Budapest, 1933 február 10-én.

Dr. Havas Nándor s. k. Mészáros Győző s. k.
főjegyző. elnök.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1932. évről szóló jelentés.
3. Az 1932. évi zárszámadások előterjesztése és jóváhagyása.
4. Az 1933. évi költségvetés előterjesztése és jóváhagyása.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Az elnökség és tisztikar megválasztása.
7. Az ipartestületi szék megválasztása.
8. Mester- és segédvizsgálobizottságok tagjainak megválasztása.
9. Esetleges indítványok.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének évi jelentése 1932. évi működéséről.

I.

A gazdasági válság, mely eredetileg a legyőzött és erőitől megfosztott országok háborús betegségeknek látszott, kimélyült és világgá válnak. A gazdasági egyensúlynak a világháború okozta megzavarása nem bír nyugvópontot jutni, sőt mind szélesebb hullámokat ver.

A minden józan megfontolás nélkül megállapított új határok, az új államok elzárkózó gazdasági politikájának konzekvenciái mind szélesebb keretekben éreztetik hatásukat. A termelés és fogyasztás közötti egyensúly nem bír helyreállni, míg a világ egyik részén az értékesítésre váró árucikkék el nem helyezhetők és megsemmisítettek, más részen inség, nyomor és a legsúlyosabb gazdasági problémák foglalkoztatják a vezetésre hivatott tényezőket.

Kölesönös elzárkózás — vámfalak — közlekedési és devizakorlátozásokkal kísérleteznek, hogy elviselhetőbb helyzetet teremthessenek. Emellett megbénul a nemzetek egymásközi forgalma, akadozik a termelés és forgalom menete, nő a munkanélküliség és állandóan esőkken a fogyasztás.

Mind ezek a kérdések világgazdasági problémák, melyeknek megoldási módját államférfiak, pénzügyi és gazdasági tudósok keresik, eddig sovánny eredménytelen.

Ezekből a gazdasági kérdésekből politikai problémák váltak, amelyeknél már olyan szempontok is tekintetbejönnek, amiket megoldani és egyensúlyba hozni csaknem lehetetlen.

Természetesen a világgazdaság ily zilált helyzetében a határaitól, termelési ágaitól, piacától megfosztott Csonkamagyarország sem kivétel a viszonyok konzekvenciái alól, sőt, mi talán még súlyosabban érezzük a válságos viszonyokat.

Ha pedig az általános nemzetgazdasági helyzet válságos, nem mentesek ez alól a nemzetgazdaság egyes tényezői, az egyes termelői ágak sem, amelyek közé a kávésipar is tartozik.

Alig van iparág, amely annyira szoros kapcsolatban lenne az általános gazdasági helyzettel, mint a kávésipar. Elég rámutatni arra, hogy a kávésipar fejlődése és felvirágzása a múlt század utolsó évtizedére esik, amikor a kiegyezés utáni évek nyugodt viszonyai, az általános európai béketörékvések a gazdasági fellendülésre időt és módot engedtek. Ez a virágzás a millenium előtti és utáni években emelkedett tetőpontjára. Kevésbé az évek után, a század elején, a balkáni mozgalmakkal megkezdődött a gazdasági egyensúly megza-

varása, melyet a világháború teljesen felborított.

Ez idő óta súlyosan érezzük az általános helyzet hatásait. Terheinket minden év növelte, viszont a fogyasztás csökkenése, egzisztenciánk leromlása minden nap a fogyasztók egy-egy rétegét vonta el kávéházainktól. És ma ott állunk, hogy bevételeink jóval kisebbek, mint kiadásaink, üzlet üzlet után zárul be és ha a bezárt üzletek továbbvezetésére akadnak is merész vállalkozók, ezek is rendszerint csak meddő, életképtelen kísérletek.

Számtalanszor tettük szóvá azt az egyoldalú gazdasági politikát, melynek szenvedő alapjai vagyunk. Míg egyes társadalmi rétegek érdekében — helyesen és jogosan — minden megtörténik, hogy egzisztenciájukat fenntartsák, az ipar és a kereskedelem legfeljebb biztató, de legritkábban beváltásra kerülő, igéretben részesült.

Az ipari érdekek figyelembevételére a politikai pártok harcának egyik jelszava lett, de tisztelet a kivételnek, igen kevés azoknak a politikuskoknak száma, akik az ipar érdekeit nemcsak hangoztatják, de azokat érvényesíteni is igyekeznek.

II.

A gazdasági élet leromlása az 1932. évben is tovább tartott. Ma már sajnálattal pillantunk vissza az előző évekre, amelyeknek terheit elviselhetetlennek tartottuk. És ime, ma még rosszabb helyzetben vagyunk.

Az előző évekről áthozott nagyjelentőségű kérdések egyike az üzletberek leszállításának sürgetése volt. Míg az 1932. évben az üzletberegylező bizottságok felállítására már a megvalósulás stádiumába jutott, sőt október folyamán az igazságügyminiszter már egy — e kérdést rendezni szándékozó, bár az érdekelt-ségek által sok oldalról támadott rendelettervezetet közzé is tett, az időközben bekövetkezett kormányváltás után a m. kir. belügyminiszter úr október 26-án egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy a helyzetet nem látja alkalmasnak ilyen rendelet kiadására.

Ez a miniszteri kijelentés egyszerűszen lehitette a kérdés megoldásához fűzött reményeket, azokat a tárgyalásokat pedig, amelyek háztulajdonosok és bérlők között folyamatban voltak, meghusítottá. Így a bérlőknek nem állott más eszköz rendelkezésre, hogy ott, ahol a háztulajdonossal a megértés nem sikerült, a gazdasági lehetetlenülésre való hivatkozással bírói döntést kikérni. E perek javarészt még folyamatban vannak; egységes joggyakorlat e részben nem alakult ki.

Több sikerrel járt egyes konkrét esetekben az ipartestület vezetőségének beavatkozása, amelyeknél sikerült a bérbeadókkal megértetni azt, hogy a bérlők boldogulási lehetőségeinek biztosítása egyben háztulajdonosi érdek is.

Kétségtelen, hogy a gazdasági krízis megindította a bérek mérséklését és a háztulajdonosok nagyobb része, akarva-nemakarva, kénytelen volt a helyzetet méltányolni. Adataink azt bizonyítják, hogy a bérek átlagos növekedése körülbelül elérte a háború előtti szintet, azonban arra való tekintettel, hogy a kávéházak forgalma a békebelieknek 40—50 százaléka esőkken, az ilymódon leszállott bérek még mindig 20 százalékos és ennél nagyobb terhet jelentenek, a békében érvényben volt 10 százalékkal szemben.

Az árdrágító visszaélésekről szóló 1920. évi XV. tc. oly régóta sürgetett eltörlése és az italmérségi törvény (1921-IV. tc.) revíziója még szóba sem került.

Az 1922-XII. tc. (ipartörvény) végrehajtása során megjelent a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 113.906/1932. K. M. sz. rendelet, mely hivatva a képesítési kötelezettségnek gyáripari iparüzés címén tapasztalt kijátszását meghusítani.

A szállodai-, vendéglői és kávéházi ipar gyakorlásáról szóló fővárosi szabályrendelet átdolgozását még az 1922-XII. tc. írta elő és

Kivonat az alapszabályokból: 10. §. A közgyűlés határozatképes, ha legalább ötven tag van jelen. Ha a közgyűlés a tagok meg nem jelenése miatt nem határozatképes, a 14 napon belül újabban összehívott közgyűlés az eredeti közgyűlésre kitézött tárgyakban a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes.

A napirend fel nem vett indítványok csak abban az esetben tárgyalhatók, ha azok legalább 10 tag aláírásával, három nappal a közgyűlés előtt írásban az elnöknek beadattak.

Kivonat az 1932. évi VIII. törvényekből:

11. §. Az ipartestületben minden tagnak van tanácskozási és szavazási joga, szavazati választói joga ellenben csak olyan tagnak van, aki magyar állampolgár és aki az ipartestület működésének területén legalább három év óta üzletkezeléshez kötött ipart.

Tanácskozási és szavazási jogát nem gyakorolhatja és az ipartestületben semmiféle tisztelet nem tölthet és semmiféle megbízást nem kaphat az olyan tag, illetőleg a tagnak olyan helyettese:

1. aki gyámság, gondnokság vagy esod alatt áll;
 2. aki büntett, vagy az állam ellen nyereségvágyból elkövetett vétség miatt bűnvádi eljárás alatt áll, továbbá aki fegyházbüntetésre, börtönbüntetésre, három hónapot meghaladó fegyházbüntetésre, hivatalvesztésre vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll;
 3. aki a tanácskozási és szavazási jog gyakorlásának szünetelését vagy a kapott megbízatás visszavonását kimondó fegyelmi ítélet hatálya alatt áll;
 4. aki két évi tagsági díjjal hátralékban van.
- Az ipartestületi tagsági jogokat az iparosok személyesen, jogi személyek, a részvénytársaságokat és szövetségeket is ideértve, meghatalmazott képviselőjük útján, közkereseti társaságok és betéti társaságok az üzlet vezetésére jogosított tagjuk útján gyakorolhatják. Az iparnak kiskorú javára gyakorlása esetén az ipartestületi tagsági jogokat az gyakorolja, aki az ipart kiskorú javára üzi.

A közgyűlés után este 9 órakor társasvacsora. A Dunakörű kávéházban (IV., Vigadó tér 3. sz.) A társasvacsorán vendégeket szívesen látunk. — A vacsorán való részvételt kérjük előzetesen bejelenteni (Telefon: 32-1-05.)

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a
Kőbányai Polgári Serszöfde
gyármánya

ez idő óta ez a kérdés napirenden van. A budapesti kávéos ipartestület már két javaslat-tervezetet terjesztett a főváros polgármestere elé. Sajnos, ez ügyben nem történt semmi újabb említésre méltó mozzanat, holott az ipar-üzésnek újabban felmerült jelenségei kívánatosak tennék e kérdést elintézését.

E kérdéssel kapcsolatosan szükségessé vált a vendéglős- és kávéipar elhatározásának rendezése, amit a 80.176—1929. K. M. számú rendelet szabályoz.

1932. évi november hó 20-án lépett életbe az Ipartestületekről és az Ipartestületek Országos Központjáról szóló 1932. évi VIII. t. cikk. A sok hullámat felvert törvényt az ipari érdekeltségek meglehetősen közönnel fogadták, a jelen gazdasági nehézségek mellett sokkal fontosabb egzisztenciális kérdések megoldását sürgetősebbnek tartották.

Az 1932. évi VIII. teiknek az ipartestületek életében való keresztülvitele sok munkával fog jární, kétségtelen, hogy az ipartestületi intézmény megérett a reformra, de más anyagi kérdések rendezését előbbrevalónak tartottuk volna. A törvény életbeléptetése alapos munkát igényel.

A kávéházak zenélszi zárójának meghozszabása ügyében végre sikerült a havonkénti engedélyek számának szaporítását elérni, de ami még fontosabb, az engedélyek kiadása is egyszerűsített és könnyebbé tétetett.

A tunc- és levelesengedélyek kiadása iránt a mult év elején küldöttség járt el a m. kir. belügyminiszter úrnál. A belügyminiszter úr a kérelem kedvező elintézését nyomban megígérte, de a kiadott végzés — elutasító volt.

A gazdasági helyzet leromlásával mind erősebben vált érezhetővé az étkezési üzemek egymásközötti versenye. Magában az ipar keretén belül az árrombolás jelenségei mutatkoztak, amelyek az ingyen kártyakiszolgálással kezdődtek és az eladási áraknak az önköltségek határáig, sőt azon alul való leszorításával végződtek.

Súlyosan éreztük a bridzs- és rómiszalónok versenyt, mely ügyben számos előterjesztést intéztünk az illetékes hatóságokhoz. Ez ügyben kiadott egy miniszteri rendelet, amely hatósági engedélyhez kötötte e vállalatok működését.

A játékkaszinók és klubok minden eszközzel arra törekedtek, hogy üzemeiket fenntarthatassák és e cél érdekében súlyos versenyt támasztottak üzemeinknek. Ez ügyben az ipartestület elnöksége a belügyminisztériumhoz fordult, mely a beadvány hatására a legrövidebb időn belül lefolytatta a vizsgálatot és rövidesen a klubok egy részét megszüntette, másrésztben a kártyázást teljesen betiltotta.

Mint minden évben, ez évben is szóvá tettük a járdafoglalási engedélyek kiadása körüli panaszokat és sikerült azok orvoslását elérnünk.

A vasárnapi szesztilalom ügyében az összes érdekeltségek mozgalmaoz ipartestületünk is csatlakozott, sajnos eredmény nélkül.

Az újévi ajándékok osztogatása ellen hozott határozatot több ízben felújítottuk és az erre fordított összegeket megváltásul, a munkanélküliek támogatására vettük igénybe. Lassan a köztudatba megy át, hogy a kávéházak újévi ajándékot nem adnak, de a gazdasági viszonyok is kényszerítik az iparüzőt az e téren való takarékoságra.

Meg kell említenünk a fagyaltkiszolgálattás szabályozása tárgyában kiadott 48.000—1932. I. M. és 134.135—1932. K. M. sz. rendeleteket, melyek a fagyalt elkészítésére, valamint kezelésére vonatkozó jogszabályokat és rendelkezéseket tartalmaznak.

Az ipar által sérelmezett népjóléti vendéglők ügye végre ez évben kielégítő módon orvosoltatott, amennyiben azokat a fenntartó népjóléti minisztérium megszüntette.

III.

A törvényes intézkedések végrehajtása, a közigazgatás terén tekintetbe jövő ipari érdekek érvényesítése mellett a közterhek kérdése is erősen igénybevette az ipartestület munkásságát. Az állam pénzügyi krízisei kettős irányban befolyásolták a kávéházi ipar boldogulását. A horribilis összegű adók a fogyasztóközönségnek még fizetni tudó részét is takarékoságra kényszerítették és a kávéházak forgalma e révén is csökkent, másrészt a kávéházak tulajdosaira kivetett adók igen súlyos és nehezen fedezhető költségvetési tétellé lettek.

Mindenekelőtt fel kell említenünk a m. kir. miniszterelnök 2030—1932. sz. rendeletét, mely az egyes adókat újabb pótlékokkal terheli meg. Így a házadó alapja után 2,5 százalékos, a társulati adó után 25 százalékos, a jövedelemadó után 30 százalékos, a vagyonadó után 100 százalékos pótlékok vetettek ki. Az illetékeket ugyancsak 20 százalékkal emelték. Természetesen ez adóemlések, ha nem is mindenkor közvetlenül, de közvetve iparunk is megérezte.

A fényüzési és forgalmi adóközösség az 1932. évben is fenntartott. Alakuló közgyűlést 1932. január 21-én tartotta meg, amikor ahhoz 111 ipartestületi tag csatlakozott, kiknek általánját a kir. kincstár az év első felére 165.666 pengőben állapította meg. Az év második felében sikerült további mérséklést elérni úgy, hogy a második felév átalányja 139.076 pengő, az egész évre összesen 304.742 pengő volt. A tagok száma az év végén 96 volt, tehát 15 tagot kellett nemfizetés, illetve kötelezettségének pontos be nem tartása miatt kizárni.

A kereseti adó kivételének előmunkálataihoz a testület ez évben is megadta a hatóságok által kért tájékoztatást, mely épúgy, mint az előző években, ezúttal is alig vétetett figyelembe.

A személyzeti kereseti adó, úgyszintén az ezzel szoros összefüggésben álló különadó és rokkantellátási adó tárgyában a székesfőváros polgármesteréhez benyújtott előterjesztés egész terjedelmében elfogadtatott.

A székesfőváros által beszédett vigalmi adó elleni küzdelmet az ipartestület tovább folytatta, sőt ez ügyben a m. kir. belügyminiszter úrhoz fellebbezéssel fordult, melynek azonban a főváros pénzügyi helyzetére való tekintettel a belügyminiszter úr helyt nem adott. Tiltakoznunk kellett ez adómn ellen már azért is, mivel ennek bevezetése idején a főváros szociális kiadásainak fedezetétől szolgált és az évek folyamán ugyancsak e kiadások fedezésére rendszeresített szükségadóval és az év végével elrendelt inségadóval e célra háromszorosra lettünk megróva.

Itt kell megemlítenünk az adóhátralekoknak az italmérsi engedélyek kiadása és áthelyezése alkalmával való figyelembevételét előíró rendeletet, úgyszintén a hátralek megfizetésére engedélyezett amneszia rendeletet, végül pedig a pontos adófizetőknek adott kamatmegterítésre vonatkozó rendeleteket, melyeknek hatását csak a következő években fogjuk érezhetni.

Az italmérsi engedélyilletékek kivétele az 1932. év végével lejár; az 1933. évvel új ciklus kezdődik. Ez alkalmából az italmérsi engedélyilleték osztályai szaporították és az eddigi 7 kategória 11-re szaporították.

Az év második felében lépett életbe a játékkártyák bélyegének felemelését tartalmazó rendelet, ami a kávéipar újabb megterhelését jelenti.

A járdafoglalási díjaknak az előző 1931. évben megkezdett mérséklésének további kiterjesztését kérelmeztük, azonban e kérés a főváros pénzügyi helyzetére való tekintettel nem járt sikerrel, sőt e díjak felemelésének eszméje ellen kellett állást foglalnunk.

Az elektromos áram díjának mérséklése céljából a szállodák, vendéglők, kávéosk, szanatóriumok, színházak és mozgóképszínházak érdekeltségeiből alakult blokk erőteljes mozgalmat indított és beható tanulmányok után pontos adatokkal beigazolta, hogy az ezen érdekeltségek által fizetett áramdíjak az elektromos művek termelési költségeivel és jogos hasznával arányban nincsenek és a fogyasztók burkolt megadóztatását tartalmazzák. A blokk egyrészt a székesfőváros költségvetésének vonatkozó része ellen fellebbezéssel élt, másrészt az árelemző bizottság döntését kérte ki. A fellebbezés a belügyminiszter úr elutasította ugyan, de a kérdésre felhívta az illetékes főváros szerveinek figyelmét, az árelemző bizottság azonban a panaszt érdemben tárgyalta és a helyzetet érdemleges vizsgálat alá vette. Az időközben bekövetkezett kormányváltás és vizsgálat konzekvenciának érvényesítését meggátolta, a kérdés azonban állandóan napirenden van, azzal az illetékesek érdemben foglalkoznak és remélhető, hogy a jövőben konkrét eredményeket is tudunk felmutatni.

A borfogyasztási adó leszállítását az érdekeltségek évek óta sürgették. Ez a törekvés végre eredménnyel járt és a m. kir. pénzügyminiszter 1932. évi 2100. P. M. sz. rendeletével a borfogyasztási adót 1933. évi január hó 1-ével 50%-kal leszállította.

E mérséklés hatásait természetesen csak a jövőben érezhetjük meg, mindenesetre kétségteljes az eredményt iparunk szempontjából az a körülmény, hogy a pénzügyminiszter egyidejűleg feljogosította a városokat, hogy a szikvíz és ásványvíz fogyasztása után 10%-os adót szedhessenek.

A zeneelőadási díjaknak az előző években érvényben volt táblázata ez évben sem változott. Megemlítenünk tartjuk a zeneszerzők egyesületével történt azt a megállapodást, hogy e díjhátralek behajtását a jövőben nem a kihágási eljárás megindítása útján, de polgári perrel fogja szorgalmazni.

A társadalombiztosítási ügyek köréből fel kell említenünk a balesetbiztosítási díjak kirovásának alapjául szolgáló új veszélyességi táblázat életbeléptetését.

Több elvi határozatot rendezte a társadalom-

biztosító intézet gyakorlatában annyiszor kifogásolt üzemuódlás kérdését.

Az október hó folyamán életbelépett 4800—1932. M. E. sz. rendelet a társadalombiztosítási hátralekók fizetésére ad könnyítéseket és azok lerovására részletfizetési kedvezményt rendszeresít.

Az OTI kedvezőtlen anyagi helyzete és állandó deficiteit egész éven át foglalkoztatta az illetékes hatóságokat és a közvéleményt. Az év végén megjelent 9600—1932. M. E. sz. rendelet oly módon kívánja megoldani ezt a kérdést, hogy a társadalombiztosítás szolgáltatásait 50—60%-kal leszállította. Kétségtelen, hogy ennek az intézkedésnek súlyos szociális következményei lesznek, melyeket azonban, minthogy a rendelet csak az 1933. év január 1-én lépett életbe, csak a jövőben fogjuk megérezni.

IV.

A mindjobban leromló gazdasági helyzettel párhuzamosan, állandóan nagyobb jelentőséggel nyomul előtérbe a munkanélküliség kérdése. Az ipar által szükségelt munkaezők oly bőséggel állanak rendelkezésre, hogy azok elhelyezése és foglalkoztatása megoldhatatlan feladat. Az elhelyezkedési lehetőségek csökkenése folytán az üzemekben foglalkoztatott munkások is ragaszkodnak munkahelyeikhez. Változás alig van és ha történetesen egy-egy munkaalkalom kínálkozik, munkakeresők szárai ajánlkoznak és maguk ajánlják fel munkabérik leszállítását.

A forgalom apadása voltaképp az üzemekben munkában levő személyzet redukálását tette volna indokolttá, a budapesti kávéos ipartestülete azonban ezzel az expedienssel élni nem kívánt és inkább a multban megállapított, de a munkások által már önmaguk által lerontott bérek mérsékelt leszállítását mondta ki.

Természetesen ez a helyzet teljesen megbénította az ipartestületi munkaközvetítő munkásságát, miután a nagyszámú munkaerő kínálattal a legminimálisabb kereslet áll szemben. Sajnos, az itt-ott meglévő munkaalkalmak is kéz alatt, vagy ügynökök útján töltnek be, úgy hogy kénytelenek voltunk a munkaközvetítési ügyének más formában való megszervezésével foglalkozni. Ez az ügy egyelőre még az előkészítési stádiumban van, megoldását csak a jövő fogja meg hozni.

E bajok enyhítése céljából a testület állandóan felhívta tagjait a fennálló szabályok pontos betartására, a szabadnapok megadására és kiségitők alkalmazására.

Az 1931. év végén megindított ebédjegykáció egészen 1932. március végéig tartott; a téli idény alatt összesen 2130 ebédjegyet osztottunk ki.

A nehéz gazdasági viszonyok az 1932. év őszén megindított segélykáció eredményét kedvezőtlenül befolyásolták. Az év végéig mindössze 1582,45 pengő folyt be úgy, hogy az előző években szokásossá vált nagyszabású segélykáció nem tudott folytatni. Ennek el-

SPRINGUT HENRIK tojásnagykereskedő
Budapest, VI. Vasvári Pál u. 11. Tel.: 21-754 Számos
budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Szegő Nándor
Parkettasztalos Bpest X, Bihari u 8
Telefonhívó: 35-8-6 1

JILEK M. BÉLA
speciális ellenőrző pénztárak javítóüzeme
Budapest, V., Honvéd u. 33. Tel.: 25-4-58
Pontos, lelkiismeretes munka.

FRANÇOIS PEZSGŐ
Crémant Rosé Transylvania sec

Hegedüs József és Nagy Lajos
géperőre berendezett asztalos üzem
Kávéosk állandó szállítója. Budapest, X, Füzér ucca 22
Telefon 48-6-39

KOLÉNYI KORNÉL
konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: 32-3-00.
JAMJEM ELSŐRANGUAK!
Kajszinbarack-iz minőségben felülmulthatatlan!
Kapható:
Budapesti Kávéosk Aruforgalmi Rt.
Budapest, VIII., József krt. 38. Tel.: 39-2-77.

lenére egyenként benyújtott kérvényekre 202 folyamodonak 1452.— pengő segélyt osztotunk ki.

A székesfővároshoz ebédjegyek kiutalása iránt intézett beadványunk eredménnyel nem járt.

A gazdasági viszonyok leromlásával kapcsolatosan meg kell állapítanunk azt, hogy a főpincéri óvadékok rendszere újból felburjánzott. Hiába az óvadékok nagyságát szabályozó rendelet, főpincérek és munkaadók erre való tekintet nélkül adnak és vesznek indokolatlanul nagyszámú óvadékokat, ami természetesen surlódásokra ad okot. Ezek az indokolatlan nagy óvadékok sok esetben segítették azokat az indokolatlan és egészségtelen alapításokat, amelyek az ipar nyílvóját is lerontották.

Az óvadék kérdésével kapcsolatban újban a helypincék kérdése is napirendre került. Egyes munkaadók az óvadék elfogadásával járó büntetőjogi következményeket elkerülendő, nagy összegű helypincéket megszabásával alkalmazzák főpincéreiket, nem gondolva arra, hogy az ily módon alkalmazott főpincér mindenáron arra fog törekedni, hogy ezt a befektetést a vendégektől behozza. A főpincérek Országos Egyesületének beadványát az ipartestület előljárássá legutolsó ülésében részletesen tárgyalta, de annak a megállapítása mellett, hogy a helypincék adását és elfogadását nem helyesli, arra való tekintettel, hogy felmúlt egyének kétoldalú szerződéséről lévén szó, az ügyben határozni nem kívánt.

V.

Az ipartestület kulturális feladatainak egyik legnagyobb jelentőségű ügye az ipari munkásoké pótllása: a tanoneképzés ügye. E célból az ipartestület immár 21 éve tanonciskolát tart fenn, amely igen használható és intelligens munkásgenerációt nevelt.

Az ipar mai helyzete nem ad módot arra, hogy megfelelő számú tanoncok beállításával a tanonciskola a reafordított áldozatokkal arányban álló működést fejthessen ki.

Az ipartestület irodája az 1932. évben 20 tanoncszerződést lajstromozott, az év folyamán felszabadult és segédlevelet kapott 22, a tanoncszerződést felbontotta 7, az iparágban foglalkoztatott tanoncok száma 1932. december hó 31-én 43 volt.

Az ipartestület tanonciskolája 20-ik tanévét 1932 június 10-én fejezte be, míg az 1932—33. tanév 1932 szeptember 15-én kezdődött 47 beírt tanulóval, akik a következőképp oszlottak meg:

I. osztály	12 tanuló
II. osztály	16 tanuló
III. osztály	7 tanuló
továbbképző	12 tanuló
Összesen	47 tanuló

Külön kell felemlítenünk, hogy Walter Károly ny. főigazgató az 1931—32. tanév befejeztével az iskolát megvált; helyébe az ipartestület elnöksége **Marion József** szfőv. iskolaigazgatót, az iskola tanárát bízta meg az igazgatói teendők ellátásával.

A mult tanévben bevezetett rendszer, hogy hivatásos pedagógusok mellett a gyakorlati tárgyakat az ipar gyakorló tagjai és szakemberei adják elő, igen jól bevált, mit úgy az illetékes hatóságok, mint az ipartestület vezetőse meglepedéssel vett tudomásul. Így ugyanazok, akik az előző évben: **Reiner István**, **Katona István** előljárási tagok, **dr. Havas Nándor** főjegyző és **Tomcsányi Lajos** tisztviselő az új tanévben is folytatták munkásságukat.

E szakiskola javára a m. kir. vallás és közoktatásiügyi miniszter úr 600 P-t, a székesfőváros polgármestere 190 pengőt folyósított segély címen.

A törvény szerint elrendelt leventeoktatás, Hofmeister Nándor ezredes, leventeoktató vezetésével, szabályszerű keretekben ment végbe.

VI.

A kávéskó ipartestülete mindenkor tradicionális kötelezettségnek tartotta, hogy a gazdasági, kulturális és hazafias mozgalmaiban résztvegyen. Számos gyűlésen, értekezleten és megbeszélésben vettünk részt és képviseltük a kávésipart és annak érdekeit.

A kereskedelmi és iparkamarában a kávésipart **Mészáros Győző** elnök, kamarai beltág képviselte, ki minden alkalmat megragadott, hogy az ipart érintő kérdésekben az érdekesség álláspontját érvényesítse. A kereskedelmi és iparkamara felhívására számos esetben adtuk ipari ügyekben szakvéleményt.

Január hónapban küldöttséggel tiszteltünk a m. kir. belügyminiszter úrnál, kérve a tánc- és levesengedélyek megadását. A biztató válasz ellenére a kérelem nem teljesült.

Április 29-én az ipartestület küldöttsége az újonnan kinevezett főkapitánynál, dr. Fe-

rency Tibornál tiszteltet és őt az ipar nevében üdvözölte.

Az év elején a kereskedelemügyi miniszter úrhoz kérelmet intéztünk, hogy a kávésiparttestületet az Idegenforgalmi Tanácsba hívja meg.

Élénk részt vettünk a gazdasági élet megváltoztatását célzó mozgalomban. Az üzletbér mérséklése iránt egybehívott nagygyűléseken, értekezleten, küldöttségekben az ipartestület mindenkor résztvett és mindig annak vezetői között szerepelt.

Hasonlóképp résztvett a közüzemek elleni mozgalomban; a **Fogyasztók Szövetsége** a testület elnökét elnökei sorába választotta.

Az Irók Gazdasági Egyesületének arra szorult tagjait a testület tagjai ingyenes reggeli és uzsonnadagokban részesítették.

Hasonlóképp támogattuk a főiskolák, egyetemek, valamint a Színművészeti Akadémia hallgatóit, mely utóbbi akcióért a m. kir. vall. és közoktatásiügyi miniszter köszönetét nyilvánította.

Külön kell megemlítenünk az ipartestület alelnökének, **Szabó Samunak** áldozatkészségét, ki a budai várban felállította a magyarfőrk harcok emlékművét, melyet szeptember 2-án nagyszabású hazafias emlékünnepeleketében lepleztetett le.

Október 15-én az ipartestület küldöttsége résztvett a **tokaji szüreten**, demonstrálni kívánva a magyar bortermelés érdekeihez való ragaszkodását.

Meg kell még említeni, hogy az ipartestület elnöksége megbízást adott dr. Bevilacqua-Borsody Béla és dr. Mazsary-Pelez Béla írónak, hogy a magyar kávésipar történetét írják meg. A nagyon érdekes munka előreláthatólag az 1933. évben fog megjelenni.

VII.

Az ipartestület munkásságáról a következő adatok tanuskodnak.

A viszonyok rosszabbodásával egyre szaporodtak azok az ipari és magánügyek, amelyekben a testület tagjainak tanácsra és támogatásra volt szükségük. Az ipartestület elnöke, valamint tisztviselői kara mindenkor a legnagyobb készséggel igyekezett a bajokat orvosolni, ahol mód volt személyes intervenció és eljárás útján.

A jogosulatlan iparüzés, a bridge és rummyszalokon ügyében feljelentéssel fordultunk az illetékes hatóságokhoz és több esetben sikerült marasztaló ítéletet kapnunk.

Számos szűkebb és tágabb körű értekezlet, megbeszélés és elnökségi ülésen kívül 11 előljárási ülést, március 17-én évi rendes közgyűlést, valamint december 23-án az IPOK-tagok választására rendkívüli közgyűlést tartott a testület.

A székesfőváros polgármesterének megbízásából dr. Hügel Jenő tanácsjegyző látta el ez évben is az iparhatósági biztos teendőit nagy jóindulattal és az ipar érdekeinek méltánylásával.

A kávésipar veszteséglistája az 1932. évben, sajnos, meglehetősen nagy.

Június 18-án váratlanul elvesztettük ipartestületünk régi érdemes előljárási, majd tisztelőbeli tagját: **Katona Gyulát**, ki közel három évtizeden át volt a kávésipar hűségese harcosa. Nagy részvét és gyász mellett kísértük június hó 22. napján sírjába. December hó 12-én leplezte le az ipartestület — a család áldozatkészségéből megfestett — arcképét, mely örökre hirdetni fogja a derék kartárs, a jó ember emlékezetét.

A régi generáció — az úttörők egyikét tettük sírba **Grüneck Gusztáv** elhunytával, aki szeptember 17-én hunyt el 80 éves korában. Az imponáns gyász mutatta a megbecsülést és tiszteletet, amellyel a testület elköltözött patriarkája iránt viseltette.

Az ipartestület tagjai sorából: **Dr. Fleischmann József**, **Klopfer Dezső**, **Kommer Ferenc**, **Deutsch Ernő**, **Láng Ignác**, özv. **Dökker Ferenc** elvesztését gyászoljuk, régebbi tagjaink közül **Bieber József** tért örök pihenőre. Áldás emlékükre!

Az ipartestület közhasznú és humánus céljaira **Pethő György** ft. alelnök, mint minden évben, ez évben is 80 pengőt, **Piatnik Nándor** és **Fiai Rt.** 300 pengőt, a munkanélküliek segélyezésére 100 pengőt, **Gschwindt-féle szeszipari rt.** 50 P, **Törley József** és **Tsa** 50 pengőt **Ibusz** 30 pengőt, **Kunstaedter cég** 30 pengőt adományoztak.

Az ipartestület tagjaival és a nyilvános-

Hattuy gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
 Budapest, VII. Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
 Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezett Legkíméletesebb mosási rendszer

Márványból épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme, Bpest, X. Szállás u. 44. Tel.: 48—9—83

Franck-pótkávé és Kathreiner-Kneipp malátakávé jó és tisztes hasznát biztosít!

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentali, Derby sajt
 kávéházakban nélkülözhetetlen

sággal való kapcsolatát a VIII. évfolyamát élő „Kávéskó Lapja“ tartotta fenn. A lapnak az ipar kérdéseivel, multjával foglalkozó cikkeit **Mészáros Győző** elnök, **Katona István** előljárási tag, dr. **Bevilacqua-Borsody Béla** dr. **Mazsary-Pelez Béla** és még mások írták.

Az ipartestület tagjainak száma az 1931. év végén 217 volt, az 1932 évben belépett 30 új tag, üzletét megszüntette 51 tag, a létszám az év végén 196. Ezek közül ipart folytat 186, ipart nem folytat 10.

Az 1932. évben íktartott 1183 darab, melyből elintéztetett 1080 darab, az év végén elintézetlen maradt 3 darab ügyirat.

Kiállított 158 darab munkakönyv, 6 darab ideiglenes igazolvány.

Segédvizsgát 3 ízben tartottunk, melynek eredményeképp 21 felszabadult tanonek kapott segédlevelet. Az iroda által nyilvántartott törzslapok száma a 1932. év végén 10998 volt.

Az ipartestület tagjainak létszáma az 1931. év végén 209 volt. Az 1932. év folyamán belépett 30, üzletét beszüntette 43, a létszám 1932. év december 31-én 196 volt. Ezek közül gyakorló iparüző 186, ipart nem folytat 10.

Részletes számadásainkat jelentésünkhöz csatoltan mutatjuk be. Ezek eredménye szerint, bevételeink 122.548.12 pengőt tettek ki, kiadásaink 93.074.20 pengő voltak. Az 1933. évre egyenlegként 29.473.92 pengőt viszünk át.

Az adóközfőség az ipartestület költségeihez 12.000 pengővel járult.

1933. évi költségeloirányzatunkat szabályszerű tárgyalás céljából csatoljuk.

*

Ezekben foglaltuk össze a Budapesti Kávéskó Ipartestületének 1932. évi működésének adatait. A nehéz viszonyok állandóan nagy feladatokat rónak az érdeképvételekre, melyek megoldása sok munkát, utánjárást követel. Szívesen tettük ezt mindenkor és örömmel regisztráltuk, ha kartársaink részére valami előnyt vagy könnyítést sikerült elérnünk.

Kérjük a közgyűlést, szíveskedjék jelentésünket tudomásul venni, jóváhagyni és a felolós tisztikarnak a fölmentvényt megadni.

Egyben kérjük, hogy az egyidejűleg előterjesztett költségvetést megbíralva, a beállított tételek bevételezésére és kiadások folyósítására a felhatalmazást megadni.

Az 1932 évi VIII. tc. rendelkezései szerint az ipartestület tisztikarának megbízatása lejárt és a közgyűlés feladata, hogy annak megválasztását eszközölje.

Amikor a közgyűlés bizalmaért a tisztikar és az előljárásiág nevében köszönetet mondunk, kérjük, hogy a tisztújítást megejteni szíveskedjék.

Budapest, 1933 február hó 10-én.

A Budapesti Kávéskó Ipartestületének Elnöksége és Előljárásiága.

KISS SANDOR
 műasztalos
 Budapest, VIII., Gólya ucca 25. sz.
 Vállal kávéházi burkerendezést. Végezte: a Magyar Száll. és Vendéglős Ipartestület Szakisk. Stambul, Bodó, Elyéz kávéházak munkálatait.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, egészségügyi berendezések, villany-szerelés, átlakítások, javítások, tervezések.
BAJZA SANDOR és CZRHA GYULA
 okl. gépészmérnökök
 Budapest, V. Falk Miksa u. 32. Tel.: 27-1-47.

Watterich Adolf műlakatos, Budapest, II Henger u. 13. Tel.: 51-2-68
 Alapított 1880. Fennáll 50 éva. — Speciális kávéházi tűzhelyek készítése és javítása, terraszrácok készítése felállítás, napellenzők, rollók stb.

A Budapesti Kávésok Iparfésztületének 1932. évi zárókimutatása.

	Pengő	fill.		Pengő	fill.
Bevételek:			Kiadások:		
Készpénzáthozat az 1931. évről	17.721	10	Személyzeti fizetések	13.440	—
Befolyt tagsági díjak és hátralékok	16.062	50	Szakiskola és leventeoktatás	6.191	93
Leventejárulékok	2.336	80	Munkaközvetítő:		
Beiratási díjak	662	—	A) Személyzeti fizetések	5286.—	—
Munkakönyvek kiállítási díjai	158	—	B) Telefon, fűtés, világítás	1080.30	—
Tanoncszerződések díjai	60	—	C) Irodai kiadások	142.78	—
Segédlevelek díjai	110	—	D) Beruházás és karbantartás	36.42	—
Nyomatványok	2.075	70	Szaklap költsége	6.545	50
Szaklap hozzájárulása	960	—	Irodai kiadások	1.920	—
			Póstadíjak	854	69
Adományok:			Tagdíjak és előfizetési díjak	449	04
A) Magy kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter szakiskola részére	600.—	—	Segélyek és adományok	1.204	40
B) Budapest szfv. segélye szakiskola részére	190.—	—	Állandó segélyek és adományok	5.372	—
C) Pethő György adom. szakiskola részére	80.—	—	Betegsegélyző járulékok	1.182	44
D) Piatnik Nándor és Fiai Rt. adománya	300.—	—	Telefon	1.064	52
Előlegek visszatérítése	1.170	—	Fűtés és világítás	852	83
Vegyes bevételek	2.910	—	Rendelkezési kiadások	4.835	42
Székház bruttó jövedelme	255	40	Tiszteletdíjak és remunerációk	3.500	—
Adóközösség költségmegtérítése	35.592	47	Beruházás és karbantartás	318	67
Szövetségnek 1931. évben nyújtott kölcsön visszafizetése	12.000	—	Nyomatványok	1.136	86
1930. évi Adóközösség átutalása	56	75	Vegyes kiadások	3.546	54
Bank-kamat	18.269	54	Előlegek	188	80
Iparfarsulat behozott tőkéje	1.343	95	Könyvbeszerzés	32.711	03
Szövetség behozott tőkái	2.179	99	Székház btto. kiadásai	1.440	—
Átmeneti tételek	148	39	Rendkívüli kiadások	5.659	53
	8.475	53	Átmeneti tételek	29.473	92
			Készpénzegenleg		
	122.548	12			

Budapest, 1933. február 10.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főtitkár.Böhm Ferenc s. k.,
főpénztáros.Holstein Zsigmond s. k.,
pénztáros.Dr. Strausz Vilmos s. k.,
ellenőr.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

Fenti zárókimutatást a könyvekkel és okmányokkal összehasonlítottuk és rendbenlevőnek találtuk.

Bauer György s. k.,
számvizsgáló.Reiner István s. k.,
számvizsgáló.

A Budapesti Kávésok Iparfésztületének 1933. évi költségelőirányzata.

	Pengő	fill.		Pengő	fill.
Bevételek:			Kiadások:		
Készpénzáthozat az 1932. évről	29.473	92	Személyzeti fizetések	12.096	—
Tagsági díjak és hátralékok	16.000	—	Szakiskola és leventeoktatás	4.500	—
Leventejárulékok	2.300	—	Munkaközvetítő:		
Beiratási díjak	1.000	—	A) Személyzeti fizetések	4600.—	—
Munkakönyvek kiállítási díjai	150	—	B) Telefon, fűtés, világítás	1100.—	—
Tanoncszerződések díjai	60	—	C) Irodai kiadások	150.—	—
Segédlevelek díjai	100	—	D) Beruházás és karbantartás	100.—	—
Nyomatványok	1.900	—	Szaklap költsége	5.950	—
Szaklap hozzájárulása	960	—	Irodai kiadások	1.920	—
Adományok	770	—	Póstadíjak	900	—
Előlegek visszatérítése	2.500	—	Tagdíjak és előfizetési díjak	1.200	—
Vegyes bevételek	200	—	Segélyek és adományok	5.000	—
Székház btto. jövedelme	34.700	—	Betegsegélyző járulékok	1.100	—
Adóközösség költségmegtérítése	8.000	—	Telefon	1.000	—
1931. évi Adóközösség átutalása	12.000	—	Fűtés és világítás	800	—
Bank-kamat	1.500	—	Rendelkezési kiadások	5.000	—
			Tiszteletdíjak és remunerációk	2.000	—
			Iparhatósági biztos tiszteletdíja	500	—
			Beruházás és karbantartás	500	—
			Nyomatványok	1.200	—
			Vegyes kiadások	4.000	—
			Előlegek	1.000	—
			Könyvbeszerzés	300	—
			Székház btto. kiadásai	25.248	—
			Várható felesleg	36.899	92
	111.613	92		111.613	92

Budapest, 1933. február 10.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

A Székház 1932. évi zárókimutatása.

	Pengő	fill.		Pengő	fill.
Bevételek:			Kiadások:		
Házbérek	35.302	25	Házadó	12.07	75
Házbérek kamatok	75	22	Szükségadó	2.390	35
Liftjegyek	152	—	Illetkegyenérték	3.309	60
Mosókonyhavi világítási díjak	63	—	Házfenntartás	1.409	05
			Beruházás és karbantartás	10.939	76
			Vizdíj	981	46
			Villany	480	40
			Lift	344	66
			Tagdíj	48	—
	35.592	47		32.711	03

Budapest, 1933. február 10.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Holstein Zsigmond s. k.,
pénztáros.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

A Székház 1933. évi költségelőirányzata.

	Pengő	fill.		Pengő	fill.
Bevételek:			Kiadások:		
Házbérek	34.500	—	Ház- és szükségadó	15.500	—
Liftjegyek	150	—	Illetkegyenérték	1.800	—
Mosókonyhavi világítási díjak	50	—	Házfenntartás	1.000	—
			Beruházás és karbantartás	5.000	—
			Vizdíj	1.000	—
			Villany	500	—
			Lift	400	—
			Tagdíj	48	—
	34.700	—		9.452	—
				34.700	—

Budapest, 1933. február 10.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Holstein Zsigmond s. k.,
pénztáros.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

A Budapesti Kávésok Iparfésztülete mérlegszámlája 1932. évi december 31-én.

	Pengő	fill.		Pengő	fill.
I. Vagyon:			II. Teher:		
1. Készpénzkészlet	29.473	92	1. Hitelezők	200	—
2. Tagsági díjhátralék leírás után	5.046	40	2. Tiszta vagyon	50.978	45
3. Berendezés értéke	11.932.60	—			
10% avulás	1.193.26	—			
4. Nyomatványkészlet leltár szerint	10.739	34			
5. Előlegek	1.430	79			
	4.488	—			
	51.178	45			

Budapest, 1933. február 10.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Holstein Zsigmond s. k.,
pénztáros.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

A Budapesi Kávésok Ipartestületének alapszabályai.

(Tervezet.)

Az ipartestület neve, székhelye, működésének területe és pecsétje.

1. §. Az ipartestület neve: Budapesi Kávésok Ipartestülete.

Székhelye: Budapest.

Működésének területe: Budapest székesfőváros.

Pecsétje: az ipartestület neve köralakban, közepén az alapítás éve.

Az ipartestület feladata.

2. §. Az ipartestület feladata:

1. tagjai mindennemű gazdasági, művelődési és emberbaráti érdekeinek felkarolása és szolgálata, tagjai részére új termelési és munkalkalmak felkutatása;

2. tökéletesebb termelési eljárások meghonosításának, anyagraktárak, anyagbeszerző és hitelzövetkezetek létesítésének kezdeményezése és előmozdítása, minden esetben anyagi terhek és érdekelttség vállalása nélkül;

3. tagjai és azok alkalmazottjai (tanoncai és segédei) szakmabeli és általános továbbképzésének előmozdítása; tagjai munkakedvének serkentése, körükben egészséges közszellemek ápolása, az üzlet és kari tisztesség követelményeinek érvényesítése;

4. tagjainak az iparüzéssel kapcsolatos kérdésekben útmutatással, tanáccsal ellátása, szükség esetén elősegítése annak, hogy az arra rászorultak jogsegélyben részesüljenek;

5. inségbe jutott tagjainak, valamint meghalt tagjai özvegyeinek és árváinak segélyezése és ebből a célból segélyalap teremtése;

6. Az ipar békéjének ápolása és ezzel kapcsolatosan egyszersmind az egészséges munkaviszonyok követelményeinek lehető érvényesítése; az ipartestület tagjai és azok alkalmazottjai munkaviszonyából kifolyóan felmerülő vitás kérdésekben békéltetés, illetőleg döntés az érvényben levő rendelkezések keretein belül;

7. a gondozását igénylő ipari és gazdasági érdekek képviselése hatóságok, testületek és magánfelek előtt; az ipart érintő szakkérdésekben az iparhatóságoknak, az illetékes kereskedelmi és iparkamarának, valamint az ipartestületek országos központjának tájékoztatása.

Az ipartestületek ezen felül az 1884:XVII. törvénycikk, az 1922:XII. törvénycikk, valamint egyéb törvényes rendelkezések által hatáskörükbe utalt hatósági és egyéb teendőket is ellátják.

Az ipartestület tagjai.

3. §. Az ipartestületnek a törvény szerint tagja minden iparos, aki Budapest székesfőváros területén a kávé (kávéházi) ipart gyakorolja.

A tagság az iparüzés tényleges megkezdésének napjával veszi kezdetét és mindaddig kötelező, amíg az iparos képesítéshez kötött iparának az ipartestület működése területén való gyakorlásával akár önként, akár elhalálása vagy hatósági határozat következtében fel nem hagyja.

A kézművesiparos, aki az 1922:XII. törvénycikk 72. §-ának keretei között szünetelteti iparának gyakorlását, az ipartestület tagja marad.

Képesítéshez nem kötött ipart üző iparosok (kereskedők) nem lehetnek az ipartestületnek tagjai.

Jogi személyek, társaságok (korlátolt felelősségű és közkereseti társaságok) szintén tagjai az ipartestületnek és tagsági jogaikat meghatalmazott üzletvezetőjük, illetőleg cégtagjuk

útján gyakorolhatják. E tagok meghatalmazott cégtagjuk vagy üzletvezetőjük nevét a beiratáskor bejelenteni kötelesek.

Az az iparos, aki képesítéshez kötött ipara gyakorlásával önként felhagyott, mint önkéntes tag mindaddig az ipartestület kötelékében maradhat, amíg a tagsági díjakat fizeti, azonban az ipartestületben sem eszelekvő, sem szenvedő választójoga nincs.

A gyárosok (gyári jellegű iparüzők) önkéntes tagokul beléphetnek az ipartestületbe, ha kötelezettséget vállalnak arra nézve, hogy legalább 5 éven át az ipartestület tagjai maradnak és az ezen üzemekre megállapított felvételi és tagsági díjakat fizetik. Ezen üzemek tagsága a megállapított idő eltelté előtt ér véget, ha iparának gyakorlását előbb hagyja abba és nem kíván az ipartestületnek továbbra is önkéntes tagja maradni.

A gyárost (gyári jellegű iparüzőt) önkéntes tagságának tartama alatt mindaddig, amíg iparának gyakorlásával fel nem hagyja, az ipartestületben eszelekvő és szenvedő választójog illeti meg.

Tiszteletbeli tagok azok, akiket a kávéipar körül szerzett érdemükért a közgyűlés ilyenekül élethossziglan megválaszt.

A felvételi és tagsági díjak.

4. §. Az ipartestület kötelékébe való felvételért a tagok felvételi díjat kötelesek fizetni. A felvételi díj 90 pengő. A felvételi díj a tagság egész tartamára szól. A felvételi díjat az iparos legkésőbb iparüzése megkezdésének napján — összegben köteles fizetni.

Amennyiben az iparos halála után az általa gyakorolt ipart életben maradt házastársa gyakorolja, vagy az elhalt iparos után maradt törvényes, törvényesített, vagy örökbefogadott kiskorú gyermekek vagy unokák javára gyakorolják; ezek az ipartestület kötelékébe való felvételért felvételi díjat fizetni nem kötelesek.

Az ipartestületi tagok tagsági díjat kötelesek fizetni. A tagsági díjak fokozatosan emelkedő díjtételekben a következők:

Ia díjtétel a 36 munkásnál többet foglalkoztató üzemek	P 15.—
I. díjtétel a 31—35 munkást foglalkoztató üzemek	P 12.50
II. díjtétel 26—30 munkást foglalkoztató üzemek	P 11.—
III. díjtétel 21—25 munkást foglalkoztató üzemek	P 10.—
IV. díjtétel a 15—20 munkást foglalkoztató üzemek	P 8.—
V. díjtétel a 11—14 munkást foglalkoztató üzemek	P 6.50
IV. díjtétel a 6—10 munkást foglalkoztató üzemek	P 5.—
VII. díjtétel a 3—5 munkást foglalkoztató üzemek	P 3.—
VIII. díjtétel a legfeljebb 2 munkást foglalkoztató üzemek	P 2.—
Tiszteletbeli és önkéntes tagok	P 3.—

Azoknak az üzemeknek tulajdonosai, amelyek csak az év részén át vannak nyitva az üzem bezárását követő hónap első napjától kezdve havonként 3 pengő tagsági díjat fizetnek.

A tagsági díj kiegészítő része a levontjárulék, mely 10 munkásnál kevesebbet foglalkoztató üzemeknél havi 80 fillér, a többieknél havi 1.60 pengő.

A tagsági díjakat havonkénti előzetes részletekben kell fizetni. Az előjáróság méltánylát érdemlő esetekben a tagsági díjnak utólagos részletekben való fizetését is megengedheti.

A tagsági díjakat évről-évre az előjáróság veti ki. A tagsági díjak kivételéről az ipartestületi tagokat írásban kell értesíteni. Az értesítés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül a tagsági díjak kivétele ellen minden tag felszólalhat. A felszólamlások tárgyában az ipartestület felügyelő hatósága dönt.

A felvételi és tagsági díjak biztosítására, behajtására és elévülésére a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések irányadók.

A tagok jogai.

5. §. Az ipartestületben minden tagnak van tanácskozási és szavazási joga, szenvedő választói joga ellenben csak olyan tagnak van, aki magyar állampolgár és aki az ipartestület működésének területén legalább három év óta üz képesítéshez kötött ipart.

Tanácskozási és szavazási jogát nem gyakorolhatja és az ipartestületben semmiféle tisztelet nem tölthet és semmiféle megbízatást nem kaphat az olyan tag, illetőleg a tagnak olyan helyettese:

1. aki gyámság, gondnokság vagy csőd alatt áll;

2. aki büntetett, az állam ellen vagy nyereségtől elkövetett vétség miatt büntető eljárás alatt áll, továbbá, aki fegyházbüntetésre, börtönbüntetésre, három hónapot meghaladó fegyházbüntetésre, hivatalvesztésre vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll;

4. aki két évi tagsági díjjal hátralékban van.

Az előbbi bekezdés 2. pontjában foglalt rendelkezés szempontjából az van „büntető eljárás alatt”, aki ellen a vádló vádirat, vádindítvány vagy vizsgálati indítvány alakjában vagy másként vádat emelt. A szóbanlevő jogkorlátozás alapjául tehát a nyomozás, mint a vádló tájékoztatására szolgáló eljárás még akkor sem szolgálhat, ha a nyomozást meghatározott személy ellen rendelték el vagy ha a nyomozás folyamán az ipartestületi tagot terheltek hallgatták ki. Még kevésbé lehet ilyen hatást tulajdonítani a feljelentés vételének.

Azokról az ipartestületi tagokról, akik a második bekezdés értelmében tanácskozási és szavazási jogukat nem gyakorolhatják, az ipartestület előjárósága minden év január havában jegyzéket készít. A jegyzék egy példányt legkésőbb az ipartestület közgyűlésének összehívásával egyidejűleg az ipartestület hirdetési tábláján ki kell függeszteni. Azoknak az ipartestületi tagoknak a nevét, akikkel szemben a tanácskozási és szavazási joguk gyakorlását kizáró ok megszűnik, a jegyzékből nyomban törölni kell.

Az ipartestületi tagsági jogokat az iparosok személyesen, jogi személyek, a részvénytársaságokat, szövetkezeteket és korlátolt felelősségű társaságokat is ideértve, meghatalmazott képviselőjük útján, közkereseti társaságok s befiti társaságok az üzlet vezetésére jogosított tagjuk útján gyakorolják. Az iparnak kiskorú javára gyakorlása esetén az ipartestületi tagsági jogokat az gyakorolja, aki az ipart a kiskorú javára üzi.

Az ipartestület minden tagjának a testület hivatalos lapja: a „Kávésok Lapja” díjmentesen jár.

A tagok kötelességei.

6. §. Minden tag köteles:

a) az alapszabályoknak és az alapszabályok értelmében hozott határozatoknak eleget tenni és az ipartestület érdekeit tehetségéhez képest előmozdítani;

b) a megállapított tagsági díjakat meg-

fizetni;

c) a reáesett választást, megbízást, kiküldetést elfogadni és abban legjobb tehetségéhez képest eljárni. Nem érvényesíthető ez a kötelezettség azzal szemben, aki hatvanadik életévét betöltötte, vagy olyan betegségben vagy testi hibában szenved, amely miatt a reá háruló feladatoknak nem tud eleget tenni.

Azt a tagot, aki a testületi fegyelem ellen vét, a reá ruházott teendőket igazolatlanul elmulasztja, vagy tisztelő folyó köteleseit nem teljesíti, az ipartestületi szék által fegyelmi úton felelőségre kell vonni. Fegyelmi büntetésképpen pénzbírság, a kapott megbízás visszavonása, a tanácskozási, szavazási és szendvő választói jog gyakorlásának felfüggesztése állapítható meg.

A pénzbírság 20 pengőt meg nem haladhat. A pénzbírságokat közigazgatási úton, a közadók módjára kell behajtani. A pénzbírságokból befolyt összeget évről-évre felerészben szorgalmas tanoncok jutalmazására, felerészben elszegényedett iparosok segélyezésére kell fordítani.

Az ipartestület önkormányzati szervei.

7. §. Az ipartestület önkormányzati szervei a közgyűlés, az előljáróság, az elnök (alelnök), a külön célokra alakított bizottságok.

Az ipartestületi közgyűlés a szavazásra jogosult összes tagokból áll.

A közgyűlés összehívása.

8. §. Az ipartestületi tagokat a közgyűlésre az ipartestület elnöke, akadályoztatása esetén alelnöke a közgyűlés helyének, idejének és tárgysorozatának közlésével írásos meghívó útján, esetleg a meghívást tartalmazó ívek körözésével legalább nyolc nappal a közgyűlés napja előtt hívja meg. A közgyűlést azzal a figyelmeztetéssel kell összehívni, hogy amennyiben a kitűzött időben a tagok határozatképes számban meg nem jelennek, a közgyűlés nyolc nap múlva (esetleg később, a napot és órát meg kell jelölni) fog megtartani és ez a közgyűlés a megjelölt számára való tekintet nélkül fog a napirendre tűzött kérdésekben határozni.

A közgyűlés csak a tárgysorozatban feltüntetett tárgyról tanácskozhatik és határozhat.

Az ipartestület elnöke (alelnöke) a közgyűlés összehívásáról az ipartestület felügyelő hatóságát, iparhatósági biztost, az illetékes kereskedelmi és iparkamarát és az ipartestületek országos központját a közgyűlés helyének, idejének és tárgysorozatának közlésével legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt írásban értesíteni köteles. Az illetékes kereskedelmi és iparkamarának, valamint az ipartestületek országos központjának képviselője az ipartestület közgyűlésén tanácskozási és indítványozási joggal részt vehet.

9. §. Az ipartestület évente legalább egy közgyűlést köteles tartani. Ezt a közgyűlést évente február hónap végéig kell megtartani.

A tagonak egynegyede, valamint az ipartestület előljárósága is, a közgyűlés összehívásáról a közgyűlés tárgyának közlésével bármikor kívánhatja. Ha az ipartestület elnöke (alelnöke) a szabályszerűen előterjesztett kívánságnak nyolc nap alatt meg nem felel, az előírt számú ipartestületi tagoknak, illetőleg az előljáróságnak megkeresésére a felügyelő hatóság intézkedik a közgyűlés összehívása iránt.

10. §. A közgyűlés rendszerint nyilvános. Amennyiben a hallgatóság részére elkülönített helyet kijelölni nem lehet, úgyszintén más fontos ok fennforgása esetén is, a közgyűlés bármikor a nyilvánosság kizárását határozhatja el és azt nyomban foganatosíthatja. A nyilvánosság kizárása esetében az ipartestületnek azok a tagjai, akiknek a törvény 11. §-a szerint nincsen tanácskozási és szavazási joguk, a közgyűlésen mint hallgatók sem lehetnek jelen.

A közgyűlés hatásköre.

11. §. A közgyűlés hatáskörébe tartozik:

1. az ipartestület feladatkörén belül a kötelező tartozó iparosok érdekeinek gondozását szolgáló megfelelő határozatok hozatala;

2. alapszabályok megállapítása és módosítása;

3. az ipartestület elnökének, alelnökének, előljárósága, számvizsgáló és egyéb bizottságai tagjainak, az ipartestületi szék tagjainak, továbbá az iparos és mestervizsgáló bizottságok tagjainak, valamint a tanoncvizsgáló bizottságok elnökének, alelnökének és tagjainak megválasztása;

4. a tisztviselői és altisztviselői állások rendszeresítése, a tisztviselők és altisztviselők fizetésének meghatározása;

5. a tisztviselőkre és altisztviselőkre vonatkozó szolgálati és fegyelmi szabályok megállapítása;

6. a tagok érdekeit szolgáló intézmények létesítésének és fenntartásának, illetőleg az ily intézmények létesítésében és fenntartásában való közreműködésnek elhatározása, a vonatkozó szervezeti és egyéb szabályok megállapítása, illetőleg az azok megállapításában való közreműködés, valamint az intézményeknél az ipartestület nevében eljárni hivatott egyének és bizottságok választása és feladataik megállapítása.

7. segélyalap létesítésének és fenntartásának és a tagsági díjak bizonyos százaléka erre a célra fordításának elhatározása;

8. az ipartestület birtokában vagy tulajdonában levő vagyontárgyak kezelésére, esetleg üzemvitelére vonatkozó szabályok megállapítása;

9. az ipartestület előljárósága által a közgyűléshez intézett évi jelentésnek, a költségvetésnek és zárszámadásnak tárgyalása és a fedezetéről való döntés; az évi zárszámadás megvizsgálása és a felmentés megadása; a tagsági díjtételek megállapítása, valamint határozás a tagsági díjak egy évi összegének negyedrészt meghaladó értékű ingó vagy ingatlan vagyon szerzése, elidegenítése és egyéb terhes jogügyletek kötése tárgyában;

10. határozás az alapszabályok szerint a közgyűlésnek fenntartott ügyekben;

11. határozás a szabályszerűen előterjesztett indítványok felett (12. §).

A jelen szakasz 2. 4-6. és 9. pontjaiban említett ügyekben hozott közgyűlési határozatokat megerősítés végett az ipartestület felügyelő hatósága elé kell terjeszteni.

A tanácskozások rendje.

12. §. A tanácskozásokon a rend fenntartásáról az elnök (alelnök) gondoskodik, ő adja meg a jelentkezők sorrendjében a szót a tagoknak.

A közgyűlés napirendjét az előljáróság állapítja meg. A közgyűlés napirendjére csak olyan indítványt lehet tűzni, amelyet legalább három nappal a közgyűlés napja előtt írásban vagy előszóval az elnök (alelnök) elé terjesztettek. Az előszóval kellő időben előterjesztett indítványt jegyzőkönyvbe kell foglalni. Indítványt tanácskozási joggal rendelkező bármely ipartestületi tag tehet.

A közgyűlés az esetleges elnöki előterjesztések után, a napirend előtti felszólalások kizárásával, nyomban a napirendre tűzött kérdéseket veszi tárgyalás alá. Ezeket a kérdéseket a napirend sorrendjében kell megvitatásra bocsátani. Az egyes kérdésekhez az előadó félóránál, a többi felszólaló személyenként tíz percnél hosszabb időt át hozzá nem szólhat. Egy-egy tárgyhöz a tagok csak egyszer szólhatnak hozzá.

A közgyűlés az egy-egy tárgy megbeszélésére rendelt időt megállapíthatja. Az egy-egy tárgy megbeszélésére rendelt idő, az előadó beszédeidejét nem számítva, félóránál rövidebb nem lehet.

A megbeszélésre szánt idő korlátozása esetében ennek leteltéig a tagok jelentkezésük sorrendjében beszélhetnek.

A szólásra jelentkezettek meghallgatása, illetőleg a megbeszélésre rendelt idő letelte után az elnök bezárja a vitát. A vita bezárása után az indítványt tevő zárszó jogán legfeljebb tíz percig beszélhet. Ezt követően az elnök a kérdést szavazásra bocsátja. A kérdés feltevéséhez legfeljebb három tag legfeljebb 5-5 percen át szólhat hozzá. Az elnök a kérdést a jelenlévő tagok többsége állásfoglalásának megfelelően köteles feltenni. Tíz tagnak kérésére névszerinti szavazást kell elrendelni. A szavazás foganatosítása után az elnök (alelnök) a közgyűlés állásfoglalásának megfelelően kihirdeti a határozatot.

A választások mindenkor titkosak.

13. §. Azt a tagot, aki a tanácskozások nyugodt menetét közbeszólásokkal vagy más módon zavarja, az elnök (alelnök) rendreutasítja. Háromszori eredménytelen rendreutasítás után az illetőt az ipartestületi szék elé utalja.

Az ipartestületi szék az ügyet sürgősen megvizsgálja és lehetőleg az ülés berekesztése előtt határoz a rendetlenkedő tag megbüntetésére iránt.

A büntetés lehet:

1. feddés;
2. a közgyűlés megkövetésére ítélet;
3. húsz pengőig terjedhető pénzbírság;
4. egy közgyűlésből való kirekesztés.

A közgyűlés határozatképessége.

14. §. A közgyűlés határozatképes, ha azon az ipartestületi tagoknak legalább tíz százaléka jelen van. A 8. §. első bekezdése második mondatának esetében a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

Az elnöknek (alelnöknek) megválasztásához a közgyűlésen határozatképes számban részt-

vevő tagok általános többségének szavazata szükséges. Amennyiben a leadott szavazatok többsége nem esett egy egyénre, a között a két egyén között, akikre a legtöbb szavazat esett, szűkebb választást kell elrendelni.

A tisztviselői állások rendszeresítéséhez, illetményeik megállapításához, a tagsági díjak egyévi összegének negyedrészt meghaladó értékű ingó, vagy ingatlan vagyon szerzéséhez, elidegenítéséhez és az említett összegben felüli terhes jogügyletek kötéséhez szükséges, hogy azt az ebből a célból egybehívott közgyűlésen határozatképes számban megjelent ipartestületi tagoknak legalább kétharmada határozattal emelje és az ipartestület felügyelő hatósága jóváhagyja.

A közgyűlésen hozott határozatok, valamint a választások ellen a közgyűlés megtartásától, olyan határozatoknál, amelyeket az érdekelteknek kézbesíteni kell, azok kézbesítésének napjától számított tizenöt nap alatt az érdekeltek, az ipartestület tagjai, előljárósága és bizottságai a felügyelő hatósághoz fordulhatnak.

A közgyűlés jegyzőkönyve.

15. §. Minden közgyűlésről jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvbe a közgyűlésen megjelentek névsorát és minden felszólalás lényegét röviden fel kell venni. Ezenkívül fel kell tüntetni a tárgyalt kérdésekre vonatkozóan leadott szavazatok arányát, névszerinti szavazás elrendelése esetében azt is, hogy a tagok miként szavaztak. A hozott határozatokat szó szerint kell a jegyzőkönyvbe felvenni.

A jegyzőkönyvet a jegyző, vagy helyettese vezeti. A jegyzőkönyvet az elnök és jegyző aláírja és a közgyűlés által kijelölt két tag hitelesíti. A jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni a felügyelő hatóságnak.

Az ipartestületi előljáróság.

16. §. Az ipartestületi előljáróságot az ipartestületi elnökből, 4 alelnökből és 15 előljárósági tagból áll. Az elnök, alelnök és az előljárósági tagok megbízata három évre szól, amely időnek elteltével újra megválaszthatók. Az időközben megüresedő előljárósági tagsági helyeknek betöltése céljából az előljárósági tagok megválasztásával egyidejűleg ugyancsak 3 évre 6 póttagot is kell választani.

Az előljárósági tagok (póttagok) egyharmada évről-évre új választásra kerül. Ebből a célból ennek a választásnak rendnek első és második évében a megválasztottak egyharmada sorolás útján kilép.

Az elnököt, alelnököt és az előljárósági tagokat (póttagokat) a közgyűlés az ipartestületnek szendvő választói joggal rendelkező tagjai sorából választja.

Az ipartestületi elnök, alelnök és előljárósági tagok (póttagok) megválasztásáról nyolc nap alatt jelentést kell tenni a felügyelő hatóságnak. A választást a felügyelő hatóság megsemmisíti, ha az a törvénybe vagy az alapszabályokba ütközik.

Az ipartestületi előljáróság feladatai.

17. §. Az előljáróságot az ipartestületi elnök (alelnök) lehetőleg havonta ülésre hívja meg; ugyancsak ő elnököl az előljárósági üléseken.

Az előljáróság intézi az ipartestületnek mindazokat az ügyeit, amelyeknek intézése nincsen a közgyűlésnek, a külön bizottságoknak, az ipartestületi széknek, avagy az elnöknek (alelnöknek) fenntartva. Az elnökkel (alelnökkel) együtt felügyel az ügyvitelre, a havi jelentéseket, valamint a levelezést és a havi pénztári kimutatást megvizsgálja. A tisztviselők kötelezettségességéből esetleg származható hátrányokat lehetőleg meg kell előznie. Súlyos visszaélések esetében az ipartestületi szék javaslatára a jegyzőt, illetőleg a pénztárnokot a legközelebbi közgyűlés felügyelőségi hatósághoz fordulhat, mely elsőfokon határoz.

Előkezeti a közgyűlés által tárgyalandó ügyeket.

Az előző évi ügyvitelről jelentést terjeszt a közgyűlés elé. Ennek az évi jelentésnek egy-egy példányát meg kell küldeni a felügyelő hatóságnak, az illetékes kereskedelmi és iparkamarának és az ipartestületek országos központjának.

Az előljáróság határoz az ipartestület tisztviselőinek és altisztviselőinek alkalmazása és elbocsátása tárgyában.

Az előljáróságnak bármely határozata vagy intézkedése ellen az azzal meg nem elégedő érdekelt fél tizenöt nap alatt előszóval vagy írásban a felügyelőhatósághoz fordulhat, mely elsőfokon határoz.

18. §. Az előljárósági ülés határozatképes, ha az elnököt (alelnököt) is beszámítja, legalább a tagok fele jelen van. Az előljáróság üléseire tanácskozási joggal meghívhatja a

fizetni;

c) a reáesett választást, megbízást, kiküldetést elfogadni és abban legjobb tehetségéhez képest eljárni. Nem érvényesíthető ez a kötelezettség azzal szemben, aki hatvanadik életévét betöltötte, vagy olyan betegségben vagy testi hibában szenved, amely miatt a reá háruló feladatoknak nem tud eleget tenni.

Azt a tagot, aki a testületi fegyelem ellen vét, a reá ruházott teendőket igazolatlanul elmulasztja, vagy tisztelői folyó kötelezeteit nem teljesíti, az ipartestületi szék által fegyelmi úton felelősségre kell vonni. Fegyelmi büntetési képen pénzbírság, a kapott megbízás visszavonása, a tanácskozási, szavazási és szennvedő választói jog gyakorlásának felfüggesztése állapítható meg.

A pénzbírság 20 pengőt meg nem haladhat. A pénzbírságokat közigazgatási úton, a közadók módjára kell behajtani. A pénzbírságokból befolyt összeget évről-évre felerészben szorgalmas tanoncok jutalmazására, felerészben elszegényedett iparosok segélyezésére kell fordítani.

Az ipartestület önkormányzati szervei.

7. §. Az ipartestület önkormányzati szervei a közgyűlés, az előljáróság, az elnök (alelnök), a külön célokra alakított bizottságok.

Az ipartestületi közgyűlés a szavazásra jogosult összes tagokból áll.

A közgyűlés összehívása.

8. §. Az ipartestületi tagokat a közgyűlésre az ipartestület elnöke, akadályoztatása esetén alelnöke a közgyűlés helyének, idejének és tárgysorozatának közlésével írásos meghívó útján, esetleg a meghívást tartalmazó ívek körözésével legalább nyolc nappal a közgyűlés napja előtt hívja meg. A közgyűlést azzal a figyelmeztetéssel kell összehívni, hogy amennyiben a kitűzött időben a tagok határozatképes számban meg nem jelennek, a közgyűlés nyolc nap múlva (esetleg később, a napot és órát meg kell jelölni) fog megtartani és ez a közgyűlés a megjelölt számára való tekintet nélkül fog a napirendre tűzött kérdésekben határozni.

A közgyűlés csak a tárgysorozatban feltüntetett tárgyról tanácskozhatik és határozhat.

Az ipartestület elnöke (alelnöke) a közgyűlés összehívásáról az ipartestület felügyelő hatóságát, iparhatóságát biztosít, az illetékes kereskedelmi és iparkamarát és az ipartestületek országos központját a közgyűlés helyének, idejének és tárgysorozatának közlésével legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt írásban értesíteni köteles. Az illetékes kereskedelmi és iparkamarának, valamint az ipartestületek országos központjának képviselője az ipartestületi közgyűlésen tanácskozási és indítványozási joggal részt vehet.

9. §. Az ipartestület évente legalább egy közgyűlést köteles tartani. Ezt a közgyűlést évente február hónap végéig kell megtartani.

A tagonak egynegyede, valamint az ipartestület előljárósága is, a közgyűlés összehívását a közgyűlés tárgyának közlésével bármikor kívánhatja. Ha az ipartestület elnöke (alelnöke) a szabályszerűen előterjesztett kívánságnak nyolc nap alatt meg nem felel, az előírt számú ipartestületi tagoknak, illetőleg az előljáróságnak megkeresésére a felügyelő hatóság intézkedik a közgyűlés összehívása iránt.

10. §. A közgyűlés rendszerint nyilvános. Amennyiben a hallgatóság részére elkülönített iyer kijelölni nem lehet, úgyszintén más fontos ok fennforgása esetén is, a közgyűlés bármikor a nyilvánosság kizárását határozhatja el és azt nyomban foganatosíthatja. A nyilvánosság kizárása esetében az ipartestületnek azok a tagjai, akiknek a törvény II. §-a szerint nincsen tanácskozási és szavazási joguk, a közgyűlésen mint hallgatók sem lehetnek jelen.

A közgyűlés hatásköre.

11. §. A közgyűlés hatáskörébe tartozik:

1. az ipartestület feladatkörén belül a kötelező tartozó iparosok érdekeinek gondozását szolgáló megfelelő határozatok hozatala;

2. alapszabályok megállapítása és módosítása;

3. az ipartestület elnökének, alelnökének, előljárósága, számvizsgáló és egyéb bizottságai tagjainak, az ipartestületi szék tagjainak, továbbá az iparos és mestervizsgáló bizottságok tagjainak, valamint a tanoncvizsgáló bizottságok elnökének, alelnökének és tagjainak megválasztása;

4. a tisztviselői és altisztviselői állások rendszeresítése, a tisztviselők és altisztviselők fizetésének meghatározása;

5. a tisztviselőkre és altisztviselőkre vonatkozó szolgálati és fegyelmi szabályok megállapítása;

6. a tagok érdekeit szolgáló intézmények létesítésének és fenntartásának, illetőleg az ily intézmények létesítésében és fenntartásában való közreműködésnek elhatározása, a vonatkozó szervezeti és egyéb szabályok megállapítása, illetőleg az azok megállapításában való közreműködés, valamint az intézményeknél az ipartestület nevében eljárni hivatott egyének és bizottságok választása és feladataik megállapítása.

7. segélyalap létesítésének és fenntartásának és a tagsági díjak bizonyos százaléka erre a célra fordításának elhatározása;

8. az ipartestület birtokában vagy tulajdonában levő vagyontárgyak kezelésére, esetleg üzemvitelére vonatkozó szabályok megállapítása;

9. az ipartestület előljárósága által a közgyűléshez intézett évi jelentésnek, a költségvetésnek és zárszámadásnak tárgyalása és a fedezetéről való döntés; az évi zárszámadás megvizsgálása és a felmentés megadása; a tagsági díjtételek megállapítása, valamint határozás a tagsági díjak egy évi összegének negyedrészt meghaladó értékű ingó vagy ingatlan vagyon szerzése, elidegenítése és egyéb terhes jogügyletek kötése tárgyában;

10. határozás az alapszabályok szerint a közgyűlésnek fenntartott ügyekben;

11. határozás a szabályszerűen előterjesztett indítványok felett (12. §).

A jelen szakasz 2. 4.—6. és 9. pontjaiban említett ügyekben hozott közgyűlési határozatokat megerősítés végett az ipartestület felügyelő hatósága elé kell terjeszteni.

A tanácskozások rendje.

12. §. A tanácskozásokon a rend fenntartásáról az elnök (alelnök) gondoskodik, ő adja meg a jelentkezés sorrendjében a szót a tagoknak. A közgyűlés napirendjét az előljáróság állapítja meg. A közgyűlés napirendjére csak olyan indítványt lehet tűzni, amelyet legalább három nappal a közgyűlés napja előtt írásban vagy előszóval az elnök (alelnök) elé terjesztettek. Az előszóval kello időben előterjesztett indítványt jegyzőkönyvbe kell foglalni. Indítványt tanácskozási joggal rendelkező bármely ipartestületi tag tehet.

A közgyűlés az esetleges elnöki előterjesztések után, a napirend előtti felszólalások kizárásával, nyomban a napirendre tűzött kérdéseket veszi tárgyalás alá. Ezeket a kérdéseket a napirend sorrendjében kell megvitatásra bocsátani. Az egyes kérdésekhez az előadó félóránál, a többi felszólaló személyenként tíz percnél hosszabb időt át hozzá nem szólhat. Egy-egy tárgyhoz a tagok csak egyszer szólhatnak hozzá.

A közgyűlés az egy-egy tárgy megbeszélésére rendelt időt megállapíthatja. Az egy-egy tárgy megbeszélésére rendelt idő, az előadó beszédidejét nem számítva, félóránál rövidebb nem lehet.

A megbeszélésre szánt idő korlátozása esetében ennek leteltéig a tagok jelentkezésük sorrendjében beszélhetnek.

A szólásra jelentkezettek meghallgatása, illetőleg a megbeszélésre rendelt idő letelte után az elnök beárja a vitát. A vita bezárása után az indítványt tevő zárszó jogán legfeljebb tíz percig beszélhet. Ezt követően az elnök a kérdést szavazásra bocsátja. A kérdés feltevéséhez legfeljebb három tag legfeljebb 5—5 percen át szólhat hozzá. Az elnök a kérdést a jelenlévő tagok többsége állásfoglalásának megfelelően köteles feltenni. Tíz tagnak kérésére névszerinti szavazást kell elrendelni. A szavazás foganatosítása után az elnök (alelnök) a közgyűlés állásfoglalásának megfelelően kihirdeti a határozatot.

A választások mindenkor titkosak.

13. §. Azt a tagot, aki a tanácskozások nyugodt menetét közbeszólásokkal vagy más módon zavarja, az elnök (alelnök) rendretasítja. Háromszori eredménytelen rendretasítás után az illetőt az ipartestületi szék elé utalja.

Az ipartestületi szék az ügyet sürgősen megvizsgálja és lehetőleg az ülés berekesztése előtt határoz a rendetlenkedő tag megbüntetésére iránt.

A büntetés lehet:

1. feddés;
2. a közgyűlés megkövetésére ítélet;
3. húsz pengőig terjedhető pénzbírság;
4. egy közgyűlésből való kirekesztés.

A közgyűlés határozatképessége.

14. §. A közgyűlés határozatképes, ha azon az ipartestületi tagoknak legalább tíz százaléka jelen van. A 8. §. első bekezdése második mondatának esetében a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

Az elnöknek (alelnöknek) megválasztásához a közgyűlésen határozatképes számban részt-

vevő tagok általános többségének szavazata szükséges. Amennyiben a leadott szavazatok többsége nem esett egy egyénre, a között a két egyén között, akikre a legtöbb szavazat esett, szűkebb választást kell elrendelni.

A tisztviselői állások rendszeresítéséhez, illetményeik megállapításához, a tagsági díjak egyévi összegének negyedrészt meghaladó értékű ingó, vagy ingatlan vagyon szerzéséhez, elidegenítéséhez és az említett összegben felüli terhes jogügyletek kötéséhez szükséges, hogy azt az ebből a célből egybehívott közgyűlésen határozatképes számban megjelent ipartestületi tagoknak legalább kétharmada határozattal emelje és az ipartestület felügyelő hatósága jóváhagyja.

A közgyűlésen hozott határozatok, valamint a választások ellen a közgyűlés megtartásától, olyan határozatoknál, amelyeket az érdekelteknek kézbesíteni kell, azok kézbesítésének napjától számított tizenöt nap alatt az érdekeltek, az ipartestület tagjai, előljárósága és bizottságai a felügyelő hatósághoz fordulhatnak.

A közgyűlés jegyzőkönyve.

15. §. Minden közgyűlésről jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvbe a közgyűlésen megjelentek névsorát és minden felszólalás lényegét röviden fel kell venni. Ezenkívül fel kell tüntetni a tárgyalt kérdésekre vonatkozóan leadott szavazatok arányát, névszerinti szavazás elrendelése esetében azt is, hogy a tagok miként szavaztak. A hozott határozatokat szó szerint kell a jegyzőkönyvbe felvenni.

A jegyzőkönyvet a jegyző, vagy helyettese vezeti. A jegyzőkönyvet az elnök és jegyző aláírja és a közgyűlés által kijelölt két tag hitelesíti. A jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni a felügyelő hatóságnak.

Az ipartestületi előljáróság.

16. §. Az ipartestületi előljáróság az ipartestületi elnökből, 4 alelnökből és 15 előljárósági tagból áll. Az elnök, alelnök és az előljárósági tagok megbízata három évre szól, amely időnek elteltével újra megválaszthatók. Az időközben megüresedő előljárósági tagsági helyeknek betöltése céljából az előljárósági tagok megválasztásával egyidejűleg ugyancsak 3 évre 6 póttagot is kell választani.

Az előljárósági tagok (póttagok) egyharmada évről-évre új választásra kerül. Ebből a célből ennek a választásnak rendnek első és második évében a megválasztottak egyharmada sorolás útján kilép.

Az elnököt, alelnököt és az előljárósági tagokat (póttagokat) a közgyűlés az ipartestületnek szennvedő választói joggal rendelkező tagjai sorából választja.

Az ipartestületi elnök, alelnök és előljárósági tagok (póttagok) megválasztásáról nyolc nap alatt jelentést kell tenni a felügyelő hatóságnak. A választást a felügyelő hatóság megsemmisíti, ha az a törvénybe vagy az alapszabályokba ütközik.

Az ipartestületi előljáróság feladatai.

17. §. Az előljáróságot az ipartestületi elnök (alelnök) lehetőleg havonta ülésre hívja meg; ugyancsak ő elnököl az előljárósági üléseken.

Az előljáróság intézi az ipartestületnek mindazokat az ügyeit, amelyeknek intézése nincsen a közgyűlésnek, a külön bizottságoknak, az ipartestületi széknek, avagy az elnöknek (alelnöknek) fenntartva. Az elnökkel (alelnökkel) együtt felügyel az ügyvitelre, a havi jelentéseket, valamint a levelezést és a havi pénztári kimutatást megvizsgálja. A tisztviselők kötelezettségességéből esetleg származható hátrányokat lehetőleg meg kell előznie. Súlyos visszaélések esetében az ipartestületi szék javaslatára a jegyzőt, illetőleg a pénztárnokot a legközelebbi közgyűlés felügyelő hatósághoz fordulhat, mely elbírálást iránt rendelkezik.

Előkezési a közgyűlés által tárgyalandó ügyeket.

Az előző évi ügyvitelről jelentést terjeszt a közgyűlés elé. Ennek az évi jelentésnek egy példányát meg kell küldeni a felügyelő hatóságnak, az illetékes kereskedelmi és iparkamarának és az ipartestületek országos központjának.

Az előljáróság határoz az ipartestület tisztviselőinek és altisztviselőinek alkalmazása és elbocsátása tárgyában.

Az előljáróságnak bármely határozata vagy intézkedése ellen az azzal meg nem elégedő érdekelt fél tizenöt nap alatt előszóval vagy írásban a felügyelőhatósághoz fordulhat, mely elsőfokon határoz.

18. §. Az előljárósági ülés határozatképes, ha az elnököt (alelnököt) is beszámítva, legalább a tagok fele jelen van. Az előljáróság üléseire tanácskozási joggal meghívhatja a

számvizsgáló bizottság tagjait, a pénztárost és az ügyészt.

Az előjáróság határozatait egyszerű szöveggel hozza. Szavazategyenlőség esetében az elnök (alelnök) dönt. Az olyan kérdések megbeszélésében és a kérdések feletti szavazásban, amelyek valamely előjárósági tagnak személyi vagy gazdasági érdekeit érintik, az illető tag nem vehet részt.

Az előjárósági ülésekről rövid jegyzőkönyvet kell vezetni. A jegyzőkönyvben az előjáróság minden határozatát fel kell venni.

A jegyzőkönyvet az elnök (alelnök) és a jegyző vagy helyettese aláírja és két tag hitelesíti.

Azt az előjárósági tagot, aki három egymást követő előjárósági ülésről igazolatlanul elmaradt, az előjárósági javaslatára az ipartestületi szék tisztségétől megfosztja, amely esetben helyére a soron levő póttagot kell meghívni.

Az elnök.

19. §. Az ipartestületi elnök, akadályoztatása esetén alelnök irányítja és ellenőrzi az ipartestület egész ügyvitelét, intézi az alapszabályok által hatáskörébe utalt ügyeket, az ipartestület összes leveleit, beadványait és egyéb iratait az ipartestületi jegyzővel (helyettesével) együtt aláírja.

Az ipartestület elnöke, akadályoztatása esetén alelnöke felügyel az ipartestület személyzetének munkájára.

Halasztást nem tűrő esetekben az elnök a költségvetésbe be nem állított kisebb (500 pengőt felül nem haladó) összegeket is utalványozhat, de erről a legközelebbi előjárósági ülésnek jelentést köteles tenni.

Az ipartestület képviselése.

20. §. Az ipartestületet, mint jogi személyt, a törvényes működési körének korlátai között felmerülő jogesemények tekintetében — ideértve jogügyletek kötését is — a bíróságokkal, hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben az ipartestület elnöke és jegyzője, akadályoztatásuk esetén az előjáróság által erre kijelölt alelnök és előjárósági tag képviseli.

Az ipartestületi szék.

21. §. Az ipartestületi szék elnökből, alelnökből és legalább három, de legfeljebb öt tagból áll, akiket, valamint ugyanannyi számú póttagot, az ipartestület közgyűlése három évi időtartamra titkos szavazással választ. Az ipartestületi előjáróság elnöke, alelnöke és tagja az ipartestületi széknek elnöke, alelnöke, illetőleg tagja nem lehet. A megbízatás lejártakor a szék elnöke, alelnöke és tagjai újból választhatók.

Az ipartestületi szék ülései nem nyilvánosak, azokon az ipartestületnek más szerve csak az ipartestületi szék elnökének (alelnökének) meghívására képviselheti magát, az ilyen képviselő azonban csak az ipartestületi szék elnökének (alelnökének) kérésére vagy hozzájárulásával szólhat fel, szavazati joga nincs.

Az ipartestületi szék működésével kapcsolatos írásos munkát az ipartestület irodai személyzete látja el.

Az ipartestületi szék azokban az esetekben, amelyekben tudomást szerez arról, hogy az ipartestület tagjai között az üzleti verseny tisztességét érintő szokás, eljárás vagy újítás alakul ki, illetőleg, hogy azok egyike vagy másika az iparüzés tisztességét sértő módon jár el, az illetőket eljárásuk helytelenségére figyelmeztetni és amennyiben figyelmeztetésének eredménye nem volna, az illetők ellen az eljárásra illetékes hatóságnál, illetőleg bíróságnál feljelentést adhat be, magánindítványt tehet és felperességi jogot gyakorolhat.

Az ipartestületi szék jár el az alapszabályok és a vonatkozó szolgálati és fegyelmi szabályok alapján az ipartestületi fegyelem ellen vétő tagokkal és a szolgálati fegyelem ellen vétő ipartestületi alkalmazottakkal szemben.

Az ipartestületi előjáróság megbízhatja az ipartestületi szék tagjait, hogy azokban a kihágási ügyekben, amelyekben az ipartestületet szakképviselői jogkör illeti meg, mint szakképviselők járjanak el.

22. §. Az ipartestületi szék a törvény által hatáskörébe utalt ügyekben a közvetlenség alapján tárgyal. Határozatképességéhez az elnökön (alelnökön) felül legalább két tagnak jelenléte szükséges. Ülésein csak az elnök, illetőleg az alelnök elnökölhethet és az ipartestületi szék tagjain és jegyzőjén felül csak a meghívottak vehetnek részt. Az ipartestületi szék elé kerülő ügyekben az érdekeltek meghívása iránt a szék elnöke megfelelően rendelkezik. Az ipartestület tagjai az ipartestületi szék meghívásának eleget kötelesek tenni. Ha valamely meghívott fél másodszori meghívásra

sem jelenik meg és elmaradását ki nem menti, az ipartestületi szék jelenléte nélkül is határozhat. A határozatokat az érdekeltek felek előtt ki kell hirdetni és kívánságukra velük írásban is közölni kell. Az ipartestületi szék határozata nem akadályos annak, hogy az érdekeltek ügyüket az elbírálásra illetékes hatóság elé vitessék.

Az ipartestületi szék által a törvény 30. §-a második bekezdésének 3. pontjában említett fegyelmi büntetésként kiszabott pénzbírságokat közgazgatási úton a közadók módjára kell behajtani. A pénzbírságokból befolyt összeget felerészben szorgalmas tanoncok jutalmazására, felerészben elszegényedett iparosok segélyezésére kell fordítani.

A munkaügyi bizottság.

23. §. A munkaügyi bizottság nyolc tagból és ugyanannyi póttagból áll. A bizottság négy tagját és négy póttagját és pedig kettőt-kettőt az öt alkalmazottat vagy ennél kevesebbet foglalkoztató munkaadók, kettőt-kettőt az ötnél több alkalmazottat foglalkoztató munkaadók sorából a közgyűlés titkos szavazással választja.

A bizottság másik négy tagját és négy póttagját az ipartestület tagjainál foglalkoztatott segédek a maguk köréből választják. A segédek a választóülésre az ipartestület elnöke (alelnöke) hívja meg. A választást, amely szintén titkos, az iparhatósági biztos vezeti.

Azok, akikre a legtöbb szavazatot esett, a munkaügyi bizottság rendes tagjai, a rájuk esett szavazatok száma szerint következők a munkaügyi bizottság póttagjai.

A bizottság elnökét a munkaadók csoportjából az ipartestület közgyűlése jelöli ki.

A munkaügyi bizottság feladata az ipartestületi tagoknál foglalkoztatott segédek és tanoncok munkaviszonyának tanulmányozása, a segédek és tanoncok helyzetének javítására, képzésük fejlesztésére alkalmas intézkedések megvitatása, a munkaviszonyból származó közös érdekű ügyek megbeszélése és együttes megállapodások létesítése, valamint megfelelő javaslatok előterjesztése.

Az ipartestületi békéltető bizottság.

24. §. Az ipartestületi békéltető bizottság feladata az ipartestületi tagjai és azok alkalmazottjai munkaviszonyából kifolyóan felmerülő vitás kérdéseknek az érvényben levő rendelkezések keretein belül elintézése.

A békéltető bizottság iparos tagjai az ipartestületi előjáróság tagjai. A békéltető bizottság segédtagjait az ipartestülethez tartozó iparosok összes segédei az iparhatósági biztos által összehívott és elnöke alatt tartott választóülésen választják. Választható, aki huszonegyedik életévét betöltötte és maorvar állampolgár.

A békéltető bizottságnak a bizottság iparos tagjainak és segédtagjainak egyenlő számban kell jelen lenniük.

A számvizsgáló bizottság.

25. §. A számvizsgáló bizottság legalább három tagból áll. A számvizsgáló bizottságot évenként kell megválasztani. A bizottság feladata a pénzkézelés és a számvitel ellenőrzése, közreműködés a költségvetés előkészítésénél, a zárszámadások megvizsgálása és a vizsgálat eredményéről való jelentéstétel.

A számvizsgáló bizottságnak a pénztárt és a számvitelt évente legalább négyszer meg kell vizsgálnia. Ha a pénzkézelés vagy a számvitel tekintetében szabálytalanságot állapítana meg, arról nyomban jelentést tesz az előjáróságnak. Amennyiben az előjáróság megfelelően nem intézkednek vagy az előjáróságot is mulasztás terhelné, a számvizsgáló bizottság megállapításairól a felügyelő hatóságnak tesz jelentést.

A jegyző.

26. §. A jegyző az elnök (alelnök) irányítása és felügyelete mellett látja el a reá bízott fogalmazási, számviteli és irodai munkákat. Az elnökkel (alelnökkel) együtt aláírja az ipartestület összes leveleit, beadványait és iratait, ideértve a pénz kiutalására, illetőleg kifizetésére vonatkozó iratokat is. A közgyűlés és az előjárósági ülések tanácskozásainak előkészítésében részt vesz, azoknak jegyzőkönyveit vezeti és a reá bízott ügyeket előadja. Vezeti az ipartestületi tagok és a náluk alkalmazott tanoncok és segédek lajstromát.

A pénztárnok.

27. §. Az ipartestület bevételeinek kezelésére a közgyűlés az ipartestület tagjai sorából három évről három évre pénztárnokot választhat. Ez veszi be és kezeli anyagi felelősség mellett az ipartestület bevételeit és teljesíti a kifizetéseket a közgyűlés, illetőleg az előjáróság ha-

tározatainak megfelelő elnöki utalványozás alapján. A közgyűlés a pénztárnok részére tiszteletdíjat állapíthat meg.

Az ügyész.

28. §. Az ipartestület magánjogi és közigazgatási jogi ügyeiben tanácsadójaül és egyszerűsmind tagjainak jogsegélyben részesítése érdekében a közgyűlés három évről három évre ügyészt választhat. Ügyész csak gyakorló ügyvéd lehet.

Fizetések teljesítése.

29. §. A pénztárnok bármennyű fizetést csak nyugta ellen és szabályszerű utalványra teljesíthet. Szabályszerű utalvány:

a) bizonyos időszakonként, rendszeresen ismétlődő fizetésekre nézve (pl. házbér, személyzeti illetmények, iskolai, művelődési és ipari érdekű célokra megzavazott rendes járulékok stb.) oly fizetési ív, amelynek fejére az utalványt tartalmazó előjárósági határozat az elnök és a jegyző aláírásával rá von vezetve s amely az egyes részletek nyugtázására alkalmas rovatokkal el van látva;

b) kisebb (500 pengőt felül nem haladó) összegekre nézve az elnök által aláírt utalvány;

c) minden egyéb kiadásra nézve az elnök és a jegyző által aláírt jegyzőkönyvi kivonat.

A költségvetés.

30. §. Az ipartestület fenntartásához szükséges kiadásokról az előjáróság minden naptári évben január hó végéig költségvetést köteles készíteni. A költségvetést az ipartestület hirdetési tábláján a február hó végéig megtartandó közgyűlés napját megelőzően legalább egy héten át kifüggesztve kell tartani és a közgyűlésen elő kell terjeszteni. A költségvetési év a naptári évvel esik egybe.

A költségvetést olyképpen kell szerkeszteni, hogy az az előirányzott kiadásokról részletes és teljes tájékoztatást adjon.

A költségvetést a közgyűlés állapítja meg. Erre vonatkozó határozatát megerősítés végett a felügyeleti hatóság elé kell terjeszteni. Az előjáróság az ipartestület ügyvitelét tekintetében a megerősített költségvetéshez von kötele. Olyan kiadások eszközöléséhez, amelyek a költségvetésben nincsenek feltüntetve, a közgyűlés engedélye és a felügyelő hatóság hozzájárulása szükséges.

A zárszámadás.

31. §. Az előjáróságnak minden évben január hó végéig a letelt költségvetési évről zárszámadást kell készíteni. A zárszámadásba a költségvetés címeinek sorrendjében az összes bevételeket és kiadásokat fel kell tüntetni és azt a vonatkozó okmányokkal ellátni. A zárszámadást a számvizsgáló bizottságnak meg kell vizsgálnia. Amennyiben az ipartestület az előjáróság évi jelentését kinyomtatja, azt a zárszámadással együtt meg kell a tagoknak küldeni. A zárszámadás egy példányát az ipartestület hirdetési tábláján a közgyűlés megtartását megelőzően legalább egy héten át kifüggesztve kell tartani és a közgyűlésen elő kell terjeszteni.

A zárszámadás egy példányát megerősítés végett a felügyelő hatóságnak meg kell küldeni.

A vagyon kezelése és elhelyezése.

32. §. Az ipartestület minden ingó és ingatlan vagyonáról az előjáróság pontos leírt köteles vezetni.

Az ipartestület pénzkészleteit a más célokra rendelt pénzekről elkülönítve kell kezelni.

A folyó kiadások fedezésére csak bizonyos idő eltelté után szükséges összegek a m. kir. postatakarékpénztárnál és a Pénzügyi Központ tagjainál betétkönyvre, pénztári jegyre vagy folyószámlán helyezhetők el.

Az ipartestületi vagyonra a következő értékekben helyezhető el:

a) magyar államadóssági kötvényekben;

b) olyan meghatározott kamatozású értékpapirokban, amelyek gyámoltak és gondnokoltak (1885.VI. tc. 13. §-a) pénzeinek elhelyezésére alkalmasak;

c) kellő jövedelmet hajtó tehermentes ingatlanokban.

A vásárolt értékpapírokat a m. kir. postatakarékpénztárnál és a Pénzügyi Központ tagjainál kell elhelyezni.

A felügyelet.

33. §. Az ipartestület a székesfőváros polgármesterének felügyelete alatt áll.

A felügyelő hatóság az ipartestülethez közvetlen támogatása és ellenőrzése céljából iparhatósági biztost rendel ki.

Az ipartestület önkormányzati szervei az

iparhatósági biztost minden ülésükről az ülés idejének, helyének és tárgysorozatának közlésével legalább két nappal az ülés megtartása előtt értesítik. Azoknak az üléseknek jegyzőkönyvét, amelyeken az iparhatósági biztos nem jelent meg, legközelebbi megjelenésekor kell bemutatni az iparhatósági biztosnak.

Az alapszabályok módosítása.

34. §. Az alapszabályok módosításának elhatározása a törvény 17. §-ának 2. pontja szerint a közgyűlés hatáskörébe tartozik.

Az alapszabályok módosítására vonatkozó indítványt olyképpen kell szerkeszteni, hogy abból a módosítás pontosan kitűnjék. Az indítványt csak akkor lehet a közgyűlésen tárgya-

lásra boesájtani, ha az vagy az előljáráságtól ered vagy legalább ugyanannyi ipartestületi tag által van aláírva, ahány tagja van az előljáráságnak. Az indítványt a közgyűlés elé terjesztés előtt legalább négy héten át ki kell függeszteni az ipartestület hirdetési tábláján.

Az alapszabályok módosítására vonatkozó indítványt külön pontként olyképpen kell napirendre tűzni, hogy a napirend szövegéből az indítványozott módosítás lényege kitűnjék.

A közgyűlés a határozatképes számban megjelent tagok (kiküldöttek) egyszerű szótöbbségével határoz az alapszabályok módosítása kérdésében. A módosítás elhatározása esetén a módosításokat az alapszabályokhoz fűzött függelék alakjában vagy az alapszabályok módosított teljes szövegével kell három példányban jóváhívás végett az ipartestület felügyelő

hatósága elé terjeszteni.

Az ipartestület feloszlata.

35. §. Az ipartestület közgyűlése az ipartestület feloszlását nem mondhatja ki. De ha megállapítja, hogy az ipartestület a reáharuló feladatokat ellátni nem tudja, kérheti az ipartestület feloszlását. A kereskedelemügyi miniszter mind ebben az esetben, mind akkor is, ha hivatalból nyert megállapítást, hogy az ipartestület kötelességeinek megfelelni nem tud, az ipartestületet feloszlathatja és tagjait az érdekelt ipartestületeknek, valamint a kereskedelmi és iparkamarának és az ipartestületek országos központjának meghallgatása után más ipartestületbe, illetőleg ipartestületekbe utalhatja be.

Taggyűlés

— 1933 február 8-án. —

A mindjobban súlyosbodó viszonyok, az újabb meg újabb terhek valóságos katasztrófálissá teszik az ipar helyzetét. A segítség módjának megbeszélése, az erre a célra vezető eszközök és utak keresése készítette az ipartestület elnökségét, hogy taggyűlést hívjon össze. A testület tagjai valóban nagyszámban jelentek meg a gyűlésen.

A taggyűlést **Mészáros Győző** elnök, — mint elnöki megnyitójában mondotta, — azért hívta össze, hogy itt kialakuljanak azon vélemények, melyek alapján azután a még ebben a hónapban megtartandó közgyűlés határozni tudjon.

— Rendkívül fontos ez a határozat — mondotta az elnök —, mert a kávéipar a végnapjait éli és ha valaha fontos volt egy közgyűlésen a teendők megbeszélése, úgy ez a mostani közgyűlésen még fontosabb lesz.

— E pillanatban egyedüli célunk, hogy most a nyilvánosság előtt mindenki mondja el véleményét saját tapasztalatairól, hogy így az igazság a sajtó nyilvánossága révén oda jusson, ahová annak jutnia kell. A kávéipar helyzetéről felesleges bővebben beszélnem, de ami a középüzemeket illeti, arról csak annyit említek fel, hogy a világítotestek megadóztatása évi ezer pengővel, a kávé és a tea vámmelése pedig nyolc-tízezer pengővel emelte fel az üzleti rezsit.

— Kétségbeejtő a helyzetünk, amelyet ahe-lytől, hogy a kormányzat segíteni igyekezett volna, úgy tett, mint hogyha a ház égésénél a tüzoltók petróleummal igyekeznének a tüzet lokalizálni.

— Az újabb adórendeleteken kívül rendkívül sújtja az ipar helyzetét az árrombolók szerepe is, amely egyetlen iparban sem öltött akkora mérvet, mint nálunk. Igenis, ha segíteni akarunk, magunkba kell szállnunk, mert a válság a mi iparunkat mindenkinél jobban sújtja. Az ipartestület elnökségének éppen ezért rendkívül nehéz a helyzete, mert a hatóságok, ahová fordulunk, azt vágják a szemünkbe, hogy nem lehet a mi helyzetünk olyan szomorú, amilyennek eseteljük, mert hiszen egyrészt sokan lemennek az árakkal, másrészt pedig egyre-másra nyílnak új kávéházi helyiségek.

Az elnök szavai után **Grosz Ödön** szólalt fel, majd **Kreiner Pál** tette szavát a tejesarnokok kibirhatatlan versenyét, amely az árak leromlását idézte elő, amit a kávéosok egy része követni kényszerült.

Vas József a kávéházak egymásközötti versenyét teszi szavát. Majd **Dr. Strausz Vilmos** (Bristol) emelkedett szólásra, aki a házbérek drágaságát tette szavát.

— Hiába panaszkodunk, ezek már közhe-lyek, ezen segíteni nem lehet. Hiába ostromoljuk az Elektromosművek érekapuját, hiába döngtetjük a Központi Tejesarnok tölgyfa ajtaját, segítséget nem várhatunk. Radikális eszközre volna szükség. Az előbbi esetben redukáljuk az elektromos világítást, vagy világítunk gyertyával, a tejesarnokot illetőleg pedig úgy segítünk magunkon, hogy mi magunk hozzuk be a tejet a termelőtől. Kívánatos lenne, hogy az elnökség konkrét javaslatot dolgozzon ki.

Schäffer Dezső a New-York-kávéház bérének megállapítása tárgyában hozott bírói ítéletet említi fel.

Sugár Gyula részletesen foglalkozik az iparban mutatkozó jelenségekkel. Már a múltban felvetette a gazdasági lehetetlenül gondolatát, amelyet ıme a bíróság is respektált. A fényüzési adó eltörlése érdekében is tenni kellene valamit, itt van az elektromos áram ügye, a tejkérdés.

— De minden hiába, ha a sajtó nem támogat bennünket. Az lenne üdvös dolog, ha részletesen foglalkoznának a mi mostani sérelmeink felsorolásával és megírnák azt a ténnyt, hogy a budapesti kávéházak átlagos évi tízmillió pengő bevételéből negyven százalékot közterhekre kell befizetnünk.

A borralaló kérdéssel foglalkozik, melynek reformálását tartja kívánatosnak. Az újvívi ajándékok adását említi fel és végül tiltakozik a vendéglőknek adott éjjeli nyitvatartási engedélyek számának szaporítása ellen.

Kreiner Pál a zárórameghosszabbítások díjának eltörlését kéri.

Katona István arról beszélt, hogy a kávéipar válságának oka nyolcvan százalékban az új kávéháztulajdonosokban rejlik. Különösen azért hangsúlyozza ezt, mert tapasztalata szerint az újabb időben egymásután nyílnak meg különös formázott kávéházak. Cukrászda-kávéház, mulató-kávéház a nevük. Ez azt je-

lenti a közönség szempontjából, mintha konjunktura lenne a kávéháziüzletben, de belülről nézve, a dolog lényege. A napokban nyílik meg például egy kávéház, amelynek a grüндolója már a harmadik kávéházat fogja megalkotni, kettővel már tömkrément. Ezek az újak élnék árrombolással, felelősség és veszély nélkül, de tömkrémentek a környékbeli komoly üzleteket.

Zay András kéri az elnökséget, haddjon oda, hogy az árakat tarthassuk.

Dr. Strausz Vilmos (Szabadság): Egyik oldalán a terhek emelkednek, másik oldalán az árak lemennek. A borralaló megszába is burkolt árleszállítás. Ma egyesek az árleszállítást úgy oldják meg, hogy az árba bekalukálják a borralalót. Ez nem helyes és ezt el kell ítélni. Ne legyenek jó fiúk, amikor ezt a pincér rovására teszik. Ma, amikor a kávé, tea vámkok emelkednek, az adót emelik, akkor árleszállítással beszélni nem lehet.

Tarján Vilmos szerint az a kérdés, hogyan lehetne a bajokon segíteni. Az a kérdés első-sorban, mi lehet a segítség? Az általános gazdasági helyzetet kívül a kávéiparnak különös baja van a szakmán belül és ezek az árrombolók.

— Volt valamikor egy árvizsgálóbizottság, most arra lenne szükség, véleményem szerint — mondotta —, hogy egy árminimálizáló bizottságot állítsanak fel, amely kiszámítaná, mi lehet az a minimális ár, amely mellett bizonyos kávéházi cikkeket tisztességes haszon hozzászámításával árusítani lehet.

— Felelősségem tudatában állítom, hogy az árrombolók, akik kalkuláció nélkül árusítanak, a más pénzért dolgoznak, vagyis kerek kimondva, csalók. Az ipartestület elnöksége dolgozzon ki valamilyen tervezetet ennek a bíróságnak felállítására, amely éjten retorzióval, büntesse meg az árrombolókat, akik igenis, államellenes cselekedetet követnek el működésükkel, mert tömkrémentek a tisztességes kereskedőket és iparosokat, ami másszóval azt jelenti, hogy megszüntetik az adóalanyokat.

Freiwirth Jenő az iparengedélyek és jogosítványok kibővítését javasolja.

Többek felszólalása után **Mészáros Győző** elnök élt az utolsó szó útján.

— Adókat lesírni meddő dolog — mondotta —, ellenben feltétlenül eredményt lát abban az akcióban, ha a dolgozó és élő üzletek boldogulását meg tudják hosszabbítani. Ezt úgy kívánják elérni, hogy memorandumot terjeszteszen az illetékes hatóság elé, amelyben azt kéri, hogy az iparengedélyek kiadását korlátozzák, az italmérsi engedélyek kiadását pedig belátható időre szüntessék meg. Ami az árrombolókra illeti, arra vonatkozóan megállapítom, hogy nem lehetnek tisztességes emberek azok, akik áron alul árusítanak.

— Ami az üzletek rezsijének, illetve az olcsóbbtételnek a módosztatásá illeti, többen abban az irányban szólaltak fel, hogy töröljék el a borralalót. Ez csak úgy lehetséges, ha a pincéreknek fix fizetést adnánk, de viszont ennek a költségeit nem lehet a közönségre áthárítani. Különben is a tapasztalat szerint ezt maguk a pincérek sem szeretnék, hiszen megélhetési lehetőségüket ebben a pillanatban már csak a borralalóval lehet biztosítani. Jaj annak a kávéháztulajdonosnak, aki a személyzetének jólétéről nem gondoskodik, illetve személyzetének a terhére akar a vendégeknek kedvezkedni. Ez olyan fegyver, ami visszafelé sültet el.

Végül kijelentette **Mészáros Győző** elnök, hogy az egyes nagy áruházakban árusított ebéd és uzsonnák szintén módfelelt ártanak az iparnak. Epen ezért az összes élelmiszerszakmák gyűlést tartanak, amelyen előreláthatólag elhatározzák, hogy az összes élelmiszerszakmák, tehát kávéházak, vendéglők, cukrászok, pékek, hentesek, tejesarnokok, aképen torolják meg az áruházak ebéd- és uzsonnaekcióját, hogy alkalmazottaink és családtagjaiknak megtiltják, hogy ezekben az áruházakban vásároljanak. Véleménye szerint ez mintegy 250 ezer embert jelent, ami az áruházak szempontjából nem lehet közömbös. A példa nem magyar eredetű — mint mondotta az elnök —, mert Párisban és Bécsben már hasonló védelemmel élnék az élelmiszerkereskedők.

Majd részletesen foglalkozik a házbérlészállítások ügyével és megállapítja, hogy akkor, amikor a bíróság ítéletével elismeri a bérlészállítások jogosultságát, a másik oldalról egy fővárosi pályázat alkalmával olyan bérosszeg ajánlatot fel, amelyet szakmai szempontból teljesen irreálisnak kell tartanunk. Ha a hatóságok elé ilyen ajánlatok kerülnek, ezek jogal tételezik fel, hogy ez olyan szakma, amely mindent elbir.

A kisebb vendéglők zárórameghosszabbítása

tárgyában már a múltban eljárta és akkor azt az információt kaptuk, hogy csak néhány ilyen engedély adatot ki.

Ugy látja, hogyha a mai taggyűlés azzal oszlik szét, hogy az árrombolást megállítjuk, ezt is eredmény.

Ha pedig a hiszteriás jelenségek nem fog-nak megállni, a közgyűlésen olyan indítványt fog tenni, amely e jelenségek leküzdésére alkalmas.

A taggyűlés az esti órákban oszlott szét, de még soká tárgyalták a felvetett kérdéseket.

Előljárási ülés

— 1933 február 10. —

A január 26-ra egybehívott előljárási ülés a járvány miatt nem volt megtartható és így annak napirendje a február 10-én megtartott ülésen került tárgyalás alá, mely alkalommal az évi közgyűlés elé tartozó tárgyak is megvitattak és előkészítették.

Az előljárási ülésen megjelentek: **Mészáros Győző** elnök, **Dr. Hügel Jenő** iparhatósági bizos, **Steuer Marcell**, **Gál Arnold** alelnökök, **Dr. Strausz Vilmos** ellenőr, **Gerő Áron**, **Fren-reisz Antal**, **Hortí Károly**, **Katona István**, **Lissauer Gyula**, **Ottó Dezső**, **Reimer István** előljárási tagok, **Dr. Havas Nándor** fő-jegyző.

Mészáros Győző elnök az ülést megnyitva, bejelenti **Szabó Samu** alelnök, **Hajós Samu**, **Bauer György** és **Rónai Miklós** kimentéseit. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére **Fren-reisz Antalt** és **Dr. Strausz Vilmost** kérte fel.

Az 1932 december 23-án tartott előljárási ülés jegyzőkönyve felolvasottnak vétetett és helyben hagyatott.

Főjegyző bejelenti, hogy újabb iparengedélyt nyertek és az ipartestületbe beléptek: **Tankó Hugó** (Bizánc), **Gebauer Béla** (Gellért), üzletüket megszüntették és kiléptek: **Kávéház-bérlő Rt.** (Városi Színház), **Blüh Vilmos** (Andrássy).

Katona István egy a lapokban közzétett üzletnyitást jelent be.

Dr. Strausz Vilmos egy másik üzlet nyitását említi fel és kéri a testület eljárását ez ügyben.

Elnök utalással a taggyűlés állásfoglalására bejelenti, hogy az érdeklét rokonszakmákkal együttesen az ipar- és italmérsi engedélyek kiadásának korlátozását, esetleg egy időre való teljes beszüntetését fogjuk kérelmezni.

Steuer Marcell e kérdésben óvatosságot ajánl, nem hiva a korlátozásoknak. A hatóságok vegyék figyelembe a helyi viszonyokat.

Elnök utal a fennálló törvényes rendelkezésekre, kívánatosnak tartja ily engedélyek kiadása előtt az érdekeltségek meghallgatását.

Főjegyző bemutatja **Dr. Kritsfalussy István** igazgató levelét, melyben az ipartestület üdvözléséért köszönetet mond.

Elnök jelenti, hogy **Gundel Károlyhoz** a családját ért tragikus haláleset alkalmából részvételeket intézett. Az előljárási fájdalommal tette magáévá a bejelentést.

Elnök közli, hogy **Steuer Marcell** alelnök, az Abbázia-kávéház megnyitása idejéből származó és ma már ritkaságzamba menő két csomag játékkártyát **adományozott** a testület gyűjteményének. Az előljárási az adományozónak köszönetet mond.

A napirend következő pontja az előljárási-agnak a testület 1932. évi munkásságáról szóló jelentése volt, melyet

Hortí Károly indítványára az előljárási egyhangúlag elfogad és a közgyűlés elé terjeszt.

Főjegyző felolvassa és részletesen ismerteti az 1932. évről szóló zárószámadatokat, melyek az előirányzott 116.927.87 P bevétel helyett 122.548.12 pengővel, a kiadások az előirányzott 84.518.— P helyett helyett 93.074.20 pengővel, összesen 29.473.92 pengő egyenleggel zárultak. Az előljárási a zárószámadatit tudomásul veszi és a közgyűlés elé terjeszti.

Majd előterjesztetett az 1933. évre szóló költségvetés, mely a viszonyok indokolta le-szállítások és takarékosági rendszabályok után 111.613.92 P bevételt, 74.714.— P kiadást, egyenlegként 36.899.92 pengőt irányoz elő.

Egyben **elnök** javasolja, hogy a tagsági díjak az 1933. évre 10%-kal csökkenessenek.

Az előljárási a költségvetést és elnök in-

FUCHS-TOKAJI			
1 liter pecceny-bor	édeskés	95 fill.	Telefoni
07 " " " " " " " "	édeskés	90 " "	rendelésre
07 " " " " " " " "	édeskés	160 " "	házhöz
05 " Tok ji as-szu	édeskés	180 " "	szállítja
LERAKAT: V. NÁDOR U. 20. TEL.: 18-0-25.			

Kristály forrásvíz legyen mindennapi itald!

dítványát egyhangúlag elfogadta és a közgyűlés elé terjeszti.

Az alapszabályok átdolgozására vonatkozó tervezetet főjegyző bemutatja, mire elnök kijelenti, hogy azt a szaklap keretében juttatja el mindenkihez. Egyúttal javasolja, hogy a testület taglétszámára való tekintettel a tisztikar száma 1 elnök, 4 alelnök, 1 főpénztáros, 15 előljárásági tag, 6 póttag és 3 számvizsgálóban állapítsák meg.

Frenreisz Antal, Reiner István, Lissauer Gyula, dr. Strausz Vilmos felszólalásai és elnök felvilágosításai után az előljáróság a javasolt létszámhoz hozzájárul.

Elnök az előljáróság megválasztására vonatkozó határozásánál azt a kérdést veti fel, hogy annak mandátuma 3 évre szóljon-e, vagy pedig turnusonként minden évben a létszám egyharmada újra választassék. Egyben utal az új szabályok azon rendelkezésére, hogy negyedévenként kell pénztári jelentést előterjeszteni.

Horti, Lissauer felszólalásai után

Elnök javaslatára az előljáróság az évenként való kiesési rendszert fogadja el.

Az alapszabálymódosítások tervezete ezzel elfogadotván, elnök jelenti, hogy annak teljes szövegét a szaklapban közzéteszti.

A közgyűlés napját az előljáróság elnök javaslatára 1933 február 23 (csütörtök) délután 5 órára állapítja meg. A tisztújítás előkészítésére jelölőbizottságot választ, amelybe elnökké Gál Arnold alelnökként, Bauer György, Katona István, Lissauer Gyula és Reiner Istvánt küldi ki. Egyben az előljáróság elhatározza, hogy a közgyűlés után társasveszélyes rendez, melynek megszervezésére az elnökség kéri fel.

Elnök bemutatja az ipartestületi munkaközvetítő december és január havi munkásságáról szóló jelentést, amely igen csekély forgalmat mutat fel, mely a ráfordított költségekkel nincsen arányban.

Főjegyző bejelenti, hogy a személyzeti kereseti adó megszabására vonatkozó polgármesteri határozat megérkezett ugyan, de miután egyes kategóriák adóalapja a ténylegesnél nagyobbakat vételezt, annak helyesbítését kértük.

Frenreisz Antal a vendégfő ipartestület új munkabérlétszámára való hivatkozással az OTI általános revízióját kéri.

Steuer Marcell ugyancsak ezúton kívánja a kávéházak terheit csökkenteni.

Elnök rámutat a vendéglői és kávéházi munkások alkalmazási feltételeinek és illetményeinek eltéréseire, a napibérszámok különbsége amúgy sem olyan nagy, hogy ezzel az áldozattal ne biztosítsuk beteg munkásaink szociális igényeit.

Reiner István szövegesen egyes kávéházaknak munkásaikkal való bérmegeállapodásait, melyek eredményeképp a megállapított bértáblázat tételei sem respektáltak. E kérdéssel foglalkozni kíván.

Elnök rámutat, hogy a legutolsó fizetésrendezés múlt év június 1-én volt. Meg kell állapítani tehát, hogy a megélhetés olcsóbbodott-e és bírjuk-e a munkás létminimáját garantálni? Nekünk mint testületnek magasabb szempontból kell a dolgokat bírálni. Az természetes, ha a munkaadó a munkásnak a szokásosnál nagyobb mértékű ellátást ad, ez fizetésbe betudható.

Steuer Marcell, Reiner István, Frenreisz Antal felszólalásai után Katona István a kérdésel nem kíván foglalkozni.

Elnök kijelenti, hogy amíg munkaközvetítőnk van, ennek irányítást kell adni és fizetési táblázatot kell megállapítani. Sokszor intéznek ily értelmű hatóságú megkeresést hozzánk, amire válaszolni kell.

Lissauer Gyula: a munkaügyi bizottság foglaljon állást az ügyben és tegyen indítványt a közgyűlésnek.

Dr. Strausz, Horti hozzászólásai után

Elnök megállapítja, hogy Reiner István indítványát az előljáróság magáévá teszi azzal, hogy felkéri a munkaügyi bizottságot, miszerint a viszonyoknak megfelelően a legközelebbi előljárásági ülésnek tegyen javaslatot.

Főjegyző ismerteti a zenészek megbízottására vonatkozó törvényes határozatokat, valamint az OTI-nak a deficit fedezését célzó rendelkezéseit, mellyel a táppénzeket leszállította és a beteglapok kiállításáért 20 filléres és a vényekért 30 filléres díjakat rendszeresített. A bejelentés tudomásul vétetett.

Elnök közli, hogy megjött a vigalmi adó újabb átalányozására vonatkozó polgármesteri határozat, mely az átalányokat 10%-kal mérsékli. Ez azonban nem fedi a mi álláspontunkat, mert mi az adó teljes eltörlését kívánjuk. Figyelmeztet arra, hogy hátralekötök átalányt nem kaptak. Felhívja azokat a tagokat, akik hátralekötök miatt átalányt nem kaptak, jelentsék be a testületnek. Oda kíván hatni, hogy akik önhibájukon kívül hátralekötökbe kerültek, ne kerüljenek hátrányosabb helyzetbe.

Az előljáróság elnök jelentését tudomásul veszi.

Főjegyző ismerteti a Kereskedelmi és Ipar-kamarának a zenészek jogdíjak megállapítása ügyében megküldött felhívását és az erre beszerzett adatokat.

Elnök felel, hogy eddig záróameghozsábhítások esetén igazolni kellett a jogdíjak megfizetését. Ez ügyben a testület állást foglalt.

Elnök közli, hogy az ipartestületnek a kártyaklubok üzemei ellen a belügyminiszter úr elé terjesztett beadványa eredménnyel járt és a klubok elleni eljárás folyamatban van.

A jelentések tudomásul vétettek.

Az elektromosáram méréséklésének ügyével kapcsolatosan kérdőívek küldettek szét, melyre nagyon kevés válasz érkezett vissza.

Dr. Strausz Vilmos: Bizonyára nem értették meg a kérdőíveket.

Reiner, Katona megjegyzései után

Elnök megállapítja, hogy az elektromosművekkel kötött szerződések voltaképp nem szerződések, mert egyoldalú megállapítások.

Lissauer Gyula: Nem lehetne a terraszvilágítást reklámvilágításnak deklaráltatni?

Elnök figyelmeztet arra, hogy az ivilámpákat és neonvilágítású reklámtáblákat a pénzügyigazgatásnál be kell jelenteni.

Steuer Marcell kéri, nem lehet-e a világításnál hasonló akciót indítani, mint a fővárosi kereskedők?

Elnök kijelenti, hogy a kérdést állandóan napirenden tartja és reméli, hogy sikerülni fog e téren eredményt elérni.

Főjegyző felolvassa a munkanélküli alaphoz hozzájárult cégeket, valamint azok névsorát, akik az ipartestület megkeresését elutasították, vagy arra nem válaszoltak. Eszerint hozzájárultak: Piatnik Nándor és Fiai Rt. 100, Gschwindt-féle szeszgyár 50, Törley József és Társa cég 50, IBUSZ Rt. 30, Kunstädter cég 30, Püspöki uradalmi bérpince, Vác 10 P.

Nem járultak hozzá: Első Magyar Részvény Serfőzde Rt., Kőbányai Polgári Serfőző Rt., Gróf Somssich Tihomér Borgazdaság Rt., Hazai Likőr, Rum és Szeszgyár Rt., Littke L. Pécs, Winter Hermann Rt., Zwack I. és Társa Rt.

Az előljáróság az adományokért köszönetet mond és sajnálattal veszi tudomásul az egyes cégek részéről mutatott közönyt.

Elnök jelenti, hogy az áruházak versenyé tárgyában összehívta a vendégfőcsök, cukrázások, süttők, hentesek, mészárosok, italmérők, kávémérők és fűszerek képviselőit, mely alkalommal részletesen letárgyalta az áruházak élelmezési üzemeinek terjeszkedése és árrömbölési folytán előállott helyzetet. Az értekezlet megállapodott abban, hogy az áruházakat eszmecsereire hívja meg és reméli, sikerül békés úton megállapodni. Ha ez nem sikerül, akkor más formát fogunk találni az ügy elintézésére.

Majd felel, hogy a Fővárosi Kereskedők Egyesülete korlevelet bocsátott ki, melynek tartalma a kávéházak lekirosnylását tartalmazza. Ez ügyben érintkezésbe lépett az egyesület vezetőivel, akik a dologról nem tudtak. Megígérték, hogy valamilyen módon elintézik ezt az ügyet, de ez mindeddig nem történt meg. Ezért levelet intézett hozzájuk. A választ annak idején az előljáróság elé terjeszti.

Az előljáróság elnök intézkedéseit helyesléssel veszi tudomásul.

A Kávéházi Alkalmazottak Sport Egyesületének kérelmére az előljáróság 50 pengő segélyt szavaz meg.

Az ülés bezárása előtt

Reiner István szólal fel és rámutat arra, hogy ez az ülés az előljáróság utolsó ülése. A legközelebbi ülésen új elnökség és előljáróság fog megjelenni. Elmúlt 3 esztendő, amelyhez hasonlólt nem éltünk meg és reméljük, többé nem fogunk megélni. Ezalatt az idő alatt az elnökség és főleg az elnök úr olyan munkát végzett, amelyre nincs példa. Az elnök úr, ha a legcsekélyebb dologról van szó, nem kimél fáradságot és munkát, ezt a segítséget nem tudjuk mással meghálálni, mint azzal, ami természetes is, hogy őt ismét — ami szintén természetes — újra elnökünké válasszuk. De ezenkívül a közgyűlés külön is köszönetet fog szavazni azért az odaadó munkásságért, amit a tagok érdekében kifejtett. Köszönetet mond az iparhatósági biztos úrnak, valamint a testület alelnökeinek, különösen Gál Arnold úrnak, aki nagy szeretettel vesz részt az elnök munkájában.

A napirend ezzel véget ért, elnök az előljáróság ülését befejezettnek jelentette ki.

HIVATALOS RÉSZ

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1933. évi 6991. számú rendelete a fogadóklubban (szállodákban, penziókban), vendéglőkben, kávéházakban, kávémérésekben, tejivócsarnokokban, korcsmákban és cukrászdákban a nők alkalmazásának korlátozása tárgyában kiadott 155.102—1930. K. M. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása tárgyában.

A fogadóklubban (szállodákban, penziókban) vendéglőkben, kávéházakban, kávémérésekben, tejivócsarnokokban, korcsmákban és cukrászdákban a nők alkalmazásának korlátozása tárgyában kiadott 155.102—1930. K. M. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása tárgyában az 1922:XII. tc. 57. §-ának 6. pontjában és 58. §-ában kapott felhatalmazás alapján a m. kir. belügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem:

1. §. A 155.102—1930. K. M. számú rendelet 2. §-ának első bekezdésében foglalt rendelkezések helyére a következő rendelkezést kell felvenni:

Vendéglőkben, kávéházakban, kávémérésekben, tejivócsarnokokban és cukrászdákban a vendégek kiszolgálására és a felirónói teendők végzésére huszadik életévüket még be nem töltött nőket alkalmazni tilos. Korcsmákban az említett teendők végzésére huszonnegyedik életévüket még be nem töltött nőket alkalmazni nem szabad.

Ez a rendelet kihirdetésének napjától számított nyolc nap múlva lép életbe.

Budapest, 1933. évi február hó 8-án.

Dr. Fabinyi s. k.
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

Budapest Székesfőváros Polgármestere.
80.258—1933. VI. szám.

Tárgy: A nyilvános helyiségekben nyújtott — de belépődíj fizetéséhez nem kötött — szórakozásban résztvevőkre megállapított vigalmiadó átalányozása.

Határozat.

A Budapesti Kávéfőző Ipartestületének és a Budapesti Szállodások- és Vendéglősök Ipartestületének előterjesztett kérelmére a vigalmiadóról szóló szabályrendelet 6. §-ában nyert felhatalmazás alapján megengedem, hogy azok a nyilvános helyiség-tulajdonosok, akik az 1932. évi február hó 1-én kelt 8.815—1932. VI. számú határozatom rendelkezéseinek pontosan eleget tettek, vagy az 1932. évi december hó 31-ig terükre előírt vigalmiadóátalányt befizették;

1. az étel, ital felszolgálása közben a felszolgáláson kívül zenével, énekkel stb.-vel a közönség részére nyújtott, de belépődíj fizetéséhez nem kötött szórakozásban résztvevőkre a szabályrendelet 4. §. III. bekezdése a) és b) pontjai szerint személyenként és esetenként 4 és 8 aranyfillérben megállapított vigalmiadót, továbbá

2. a nyilvános helyiségben játszott kártya vagy ezzel egy tekintet alá eső bármilyen más címen szedett bevétel után a szabályrendelet 4. §. II. bekezdése szerint a főváros részére beszédett 25 százalékos vigalmiadót,

az 1933. évi január hó 1-étől kezdődőleg továbbírt intézkedésig — legfeljebb azonban — 1933. évi december hó 31. napjáig terjedő időben havi átalányösszeggel megválthassák;

egyúttal a nyilvános helyiségek tulajdonosai által fizetendő átalánynak havi összegét az étel, ital felszolgálása közben nyújtott szórakozásban résztvevők után, illetve a kártya stb. játék díja után az 1932. évi február hó 1-én kelt 8.815—1932. VI. számú határozattal megállapított átalánynak 90. azaz kilencven százalékban állapítom meg végérvényesen.

A nyilvános helyiségekben rendezett u. n. rögtönzött táncmulatságokon résztvevők után a szabályrendelet 4. §. III. bekezdés c) pontja értelmében a fővárost esetenként és személyenként megillető 24 aranyfillér vigalmiadó átalányozása iránt előterjesztett kérelmet általa lános érvénnyel nem teljesítem, csak esetről esetre előterjesztett egyéni kérelmet vagyok hajlandó tárgyalni alá venni. Az olyan nyilvános helyiségben, ahol a közönség táncolhat, továbbá ott, ahol a tulajdonos a zenével nyújtott szórakozásban résztvevők után a fővárost esetenként és személyenként megállapított 4. illetve 8 aranyfillér átalányozását nem kérte, vagy pedig a megállapított átalányt nem fogadta el, végül amennyiben — bármily okból — az átalányozást nem engedélyeztem, az adó a szabályrendelet 5. §-ának rendelkezései értelmében városi adójeget ellenében kell beszedni. Köteles tehát a helyiség tulajdonosa, akkor, amikor a vendég helyet foglal, a szórakozás neve szerint előírt 4, 8 vagy 24 aranyfilléres adójeget — a kettészakítással újból való fel-

használásra alkalmatlanná téve — átadni, mert az adót csak ilyenformán tekintem leróvottnak. Kötelez továbbá úgy a beszedett, mint a közönség részére kiadott adójegyekről pontos nyilvántartást vezetni, melyből az ellenőrzéssel megbízott tisztviselő hitelérdemlően megállapíthatja azt a körülményt, hogy a nyilvános helyiségekben nyújtott szórakozásban résztvevők mindegyikétől az előírt adót adójegy ellenében beszedték.

A vigalmi adó-átalány kiszámítására, beszállítására vonatkozólag kiadott rendelkezéseimet változatlanul érvényben tartom, vagyis az illető nyilvános helyiség tulajdonosa köteles a terhére megállapított átalányösszeget minden hónapban, legkésőbb a hónap 20. napjáig befizetni, mivel ellenkező esetben az átalányozással nyújtott kedvezményt minden további értesítés nélkül vissza fogom vonni.

Utasítom a pénzügyi ügyosztályt, hogy jelen határozatom értelmében a folyamatok egyéni beadványainak elintézésékepen az átalánynak összegét számítsa ki, a számvédelem által terhükre írassa elő és gondoskodjék az átalány befizetéséről.

Erről a pénzügyi ügyosztályt, a számvédelemről az érdekelt nyilvános helyiségek tulajdonosait az ipartestület elnökségei útján értesítem.

Budapest, 1933. január hó 21-én.

A polgármester helyett:

Borvendég sk.

alpolgármester.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Február 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmiadója.

Február 23-án (csütörtökön) délután 5 órakor évi rendes közgyűlés az ipartestület tanácstermében. Utána társasvacsora a Dunakorzó kávéházban.

Február 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Február 28-ig kell beadni az 1933. évre szóló kereseti-, jövedelem- és vagyomadó vallomásokat.

Március 5-ig megfizetendő az I. negyedévi üzletbér második részlete.

Március 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Március 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak megfizetni márciusi havi forgalmi és fényüzési adóátalányukat.

Március 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Benyújtandók a járdafoglalási engedélyek iránti kérvények.

A munkanélküliek javára megindított gyűjtés folyik, a gyűjtött összegeket szíveskedjék hetenként befizetni az ipartestület pénztárába.

Harsányi Adolf.

Lapunk zártakor értesülünk hogy Harsányi Adolf, a Budapesti Kávésipar-társulatnak két ízben is volt elnöke f. é. február 14-én váratlanul elhunyt. Temetése február 16-án d. u. félháromkor fog a rákoskeresztúri temetőben végbemenni. — Harsányi Adolf először Némai Adolf halála után, majd utóbb a háborús évek alatt Weingrubert Ignác lemondása után vette át az ipartársulat vezetését és mindig nagy szorgalommal, szeretettel, lelkiismeretességgel vezette a kávésipar ügyeit a legsúlyosabb háborús időkben is. Ő kezdett foglalkozni a kávésipar történetével, ugyancsak ő vette meg a kávésipari múzeum alapjait. Számos éven át vezette a Newyork-kávéházat, amikor ezt eladta, megvált a kávésipartól is, de mindenkor állandó figyelemmel kísérte a kávésipar sorsát. Egész embert vesztettünk el benne, emlékéket kegyelettel fogjuk megőrizni!

Evi rendes közgyűlés. Az 1932. évi VIII. teikk értelmében az ipartestület minden év február végéig tartoznak megtartani évi közgyűléseiket. E rendelkezésnek megfelelően, az ipartestület előjárósága az évi közgyűlést f. é. február 23 (csütörtök) délután 5 órára tűzte ki. A közgyűlésnek ezúttal, amint a lapunk elején közölt tárgysorozatból kitétnék, bőséges napirendje lesz, amennyiben az új törvény szerint teljes tisztújítást kell tartani és az alapszabályokat teljes szövegükben át kell dolgozni. Előreláthatólag az ipar aktuális kérdései is szóba kerülnek. Kívánatos, hogy a közgyűlésen a testület tagjai minél nagyobb számban jelenjenek meg. A közgyűlést este 9-kor a Dunakorzó-kávéházban társasvacsora követi, melyre külön meghívót is küldünk. Itt említjük meg, hogy ugyancsak az új törvény rendelkezései szerint a testület 1932. évi zárszámadása, valamint

1933. évi költségvetése a közgyűlést megelőző 8 napon át a testület helyiségében ki lesz függesztve.

Az adóközösség megalakulása tárgyában folytatott tárgyalások véget értek és most csak a pénzügyminisztérium írásos döntését várjuk, hogy az adóközösség alakuló közgyűlése megtartható legyen. A vonatkozó meghívók idejében szét fognak küldetni. Addig is azonban felhívjuk azokat a közösségi tagokat, akik vállalt kötelezettségeiknek az előírt határidőkben nem feleltek meg, hátralekaiukat haladéktalanul rendezzék, mert ellenkező esetben az adóközösség végleges megalakulása alkalmával a tagok sorából töröltetni fogják.

A vigalmi adó átalányozását tartalmazó polgármesteri határozatra felhívjuk kártársaink figyelmét. A mérseklés a múlt évi átalányokkal szemben további 10 százalék, ami nem éppen túlnagy engedmény.

Az ivlámpák (szénrudas lámpák) és a neon-esővek bejelentésére külön körlevélben hívtuk fel az elnökség az érdekelteket kártársakat. Bár a bejelentés határideje február 14-én járt le, figyelmeztetjük azokat, akik e terminust elmulasztották, hogy e mulasztásukat mielőbb pótolják.

Az áruházak versenye ügyében az ipartestület elnöksége újabb értekezletre hívta össze f. é. február 9-én az élelmiszeri iparok képviselőit, mely alkalommal behatóan megbeszélték az áruházaknak az ezeket az iparokat versélyezettető terjeszkedését. Az értekezlet Mészáros Győző ipartestületi elnök indítványára abban állapodott meg, hogy megbeszélésre hívja meg az áruházak vezetőseit és mindenekelőtt békés megegyezés-sel igyekeznek a bajokon segíteni.

Kereskedelemügyi miniszteri tervezet jelent meg 170.246. X. 1932. szám alatt, amely szabályozni óhajtja a mérnöki oklevelet szerzett egyének működését, akik ipari pályára óhajtának lépni és akiknek ipari szakképzettségüket igazolni kell. A mérnök, amennyiben iparüzésre óhajt áttérni, illetve ipar körébe vágó szakmai munkát akar folytatni, a szakismeretét igazolni tartozik. A gyakorlat hiánya szakkvizsga letételével pótolható. A gyakorlat ideje különböző, a szakma és a mérnöki kategória szerint 3-6 hónapban van megállapítva. Például bányamérnök 3 hónap alatt asztalosipari jogot, 6 hónap alatt kárpitos jogot szerez. A gépészmérnök igazolás nélkül autójavitó, szerelő, lakatos, bádogos, vas- és fémester-gályos és műszerész lehet. Férfi és női szabó, cipész és eszmiadamester, kalapos, hentes és méz-száros csak hat hónapi gyakorlat igazolás után lehet. Gyakorlat igazolására nincsen szükség az égfestő, szobafestő és fényképészknél. A vegyész-mérnök lehet é drogista. A kohómérnök lehet kéményseprő. Ez a tervezet sokat segít a mérnökökön, azonban az iparosoknak erős konkurrenciát jelent.

Ez ügyben különben f. hó 17-ére a kereskedelmi és iparkamara ipartestületközi értekezletet hívott egybe.

Milyen béreket fizetnek a fővárosi bolt- és műhelytulajdonosok? A belügyminiszter szerint november 1-én 3500 üzlethelyiség állt üresen Budapesten. De hát tulajdonképpen hány bolt és hány műhely van Budapesten? Erre a kérdésre Illyefalvy I. Lajos dr., a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója nagy könyvében adja meg a feleletet, amelyben a statisztikai hivatal a legutóbbi népszámlálás statisztikai nyaira vonatkozó adatokat dolgozta fel.

Megtudjuk ebből a könyvből, hogy 1930. év végén volt Budapesten 5394 lakással kapcsolatos bolt, volt ezenkívül 15.515 bolt lakás nélkül. Ugyanakkor összeolvastak a népszámlálók Budapesten 2466 lakással kapcsolatos műhelyt vagy műtermet és összeszámoltak 6126 lakás nélkül való műhelyt. Volt 2300 raktár.

Érdekes, hogy közel 22 ezer bolt közül több mint 18 ezer Pesten volt és a 8600 műhely közül közel 7300; a 2300 raktár közül pedig több gyon érdekes, hogy az a sok-sok bolt hogyan oszlik kategóriákra a bérek nagysága szerint.

Kiderül, hogy 16 s félezer bolt közül 2600 van olyan, amely négyezer pengőnél magasabb évi bért fizet; 3263 olyan bolt van Budapesten, amelynek az évi bére 501—1000 pengő között ingadozik; 4664 bolt évi bére — az összes boltok 28 százaléka — ezer és kétezer között mozog és végül az összes boltok 18 százaléka, azaz pontosabban 3067 bolt évi bére két és négyezer pengő között ingadozik. Négy oly üzlet van, amelynek két esztendővel ezelőtt 50 ezer pengőnél nagyobb évi bére volt, másik négy üzlet elérte az 50 ezer pengőt; 150 olyan üzlet van Pesten, amelynek évi bére 20—45 ezer pengő között variál; 154 van olyan, amelynek évi bére magasabb 15 ezer pengőnél, de nem haladja meg a húszezer pengőt; 357 olyan bolt van, amelynek évi bére nagyobb 10 ezer pengőnél, de nem haladja meg a 15 ezer pengőt; 436 olyan bolt van, amelynek bére több mint 7 és félezer pengő, de kevesebb tízezer pengőnél.

Megtudjuk végül a statisztikai hivatal összeállításából, hogy 545 bolt azért nem fizetett bért mert maga a háztulajdonos használta, 938 üzlet pedig 1930 végén nem volt kiadva, azért nem hajtott bért. Természetesen ezek a rendkívül érdekes adatok a népszámlálás idejére, 1930 végére vonatkoznak.

A filléres gyors után: panoráma-vonatok. Az olasz vasutak ismét újítást vezetnek be az idegenforgalom fejlesztése érdekében a jövő évtől: a filléres gyorsok mellett a panoráma-vonatok. Ezt az újítást tavaly a belga vasutak kezdték meg és pedig eredményesen. A cél itt az, hogy a menetrendet körülbelül úgy alkalmazzák, mint a nagy kirándulóautóbuszokét. A panoráma-vonatok rendes gyorsasággal mennek mindenütt, ahol nincs érdekesebb látványosság, viszont a menet meglassul ott, ahol a vidék természeti, művészeti, városi vagy más panorámát mutat. Így egyes oly vidékeket nyugodtan lehet megtekinteni és meglátogatni, ahol egyébként a vonat nagy sebességgel szokott elhaladni.

Utazás az ismeretlenbe. A lengyel vasutak követték a francia vasutakon bevált „utazás az ismeretlenbe” példáját. Minden vasár- és innepnapon az utasok pontos időre gyűlnek össze a pályaudvaron és sejtelmük sincs róla, hová viszi őket a vonat. A vasuti személyzetnek tilos bármily erre vonatkozó felvilágosítást adnia. A gyorsvonatok csak egy helyen állnak meg: az érkezési állomáson. A „titokzatos” vonatknak nagy sikerük volt.

Csak működési engedéllyel zenélhetnek a kávéházakban a zenekarok. A budapesti kávé-sok ipartestülete megállapodást kötött a Cigányzenészek Országos Szövetségével, amelynek értelmében a zenekarok tagjai csak működési engedély alapján zenélhetnek nyilvános helyeken.

Piszkos verseny hasonló névvel. A jogszereven használt név sem használható az összetévesztettségére alkalmas módon. (Kuria 1932. máj. 6. P. IV. 6774—1930. sz.)

Kereskedőnek vagy ipariüzőnek üzlethelyiség bérletére vonatkozó, levél alakjába foglalt szerződését feltételes illetékmentesség nem illet meg, hanem feltétlenül illetékköteles. (Közgazdasági bíróság 173. sz. jogegységi megállapodás.)

A külföldi honosoknak tanonként való szerződése. Az egyes iparhatóságok, illetőleg ipartestületek előtt a munkaadók oly külföldi honossal kötötték tanszerződést, aki a 100.000—1930. B. M. számú rendelet 15. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelő munkavállalási engedélyt még nem kapott. Minthogy az idézett rendelkezés értelmében külföldinek az ország területén munkát vagy alkalmazást vállalni csak belügyminiszteri munkavállalási engedély alapján szabad, a kereskedelemügyi miniszter felhívta az iparhatóságokat, figyelmeztesse a hatósága területén működő elsőfokú iparhatóságokat és ezek útján az ipartestületeket, hogy tanszerződés külföldi honossal csak az esetben köthető, ha a külföldi honos érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkezik. A külföldi honosoknak ipari munkavállalási engedély iránt benyújtott kérvénye elbírálásánál azt a tényt, hogy azt megelőzően valamely munkaadóval tanszerződést kötötték, a kereskedelemügyi miniszter még a külföldi jóhiszeműsége esetén sem fogja figyelembe venni.

Ingyenes munka. a) A nevelt gyermeknek nevelő szülei részére akkor végzett gazdasági jelentőségű munkacerejét számottevően lekötő munkája, midőn már nem él a nevelő szülei családi körében, az ellenkezőnek világos kikötés hiányában sem vélelmezhető ingyenesnek. (Kuria, 1932. nov. 8. P. IV. 1566—1931). — b) A rokoni kapcsolatban állók között az, aki a hozzátartozó háztartásában nevelkedett és a gazdasági körében végzett munkálkodásáért külön kikötés nélkül díjazást nem követhet. (Kuria, 1932. nov. 2. P. IV. 1046—1931).

Beszámítás a munkabérbe. Abba a munkabérbe, amely a munkásnak vagy vele szemben törvényes eltartásra jogosult hozzátartozóinak életfentartására szükséges, csak az olyan kár megtérítéséből eredő ellenkövetelés lehet beszámítani, amelyet a munkás a szolgáltatási szerződésből folyó kötelezettségei megsértésével a munkaadónak szándékosan okozott. A munkabérnek a végrehajtás alól mentes részébe csak ugyanazon jogalaptól eredő követelés lehet számítani. (Kuria, 1932. nov. 11. P. II. 1927—1932. sz.)

A próbaidő egyik felet sem köli. Az alku 1 évig próbaidőre szól. Hat hónap múltán elbocsátották az alkalmazottat. A Kúria szerint az 1 évig kikötés nem azt jelenti, hogy legalább 1 évig tart a szolgáltatási viszony, hanem legfeljebb 1 évig tartó fenn a bizonytalanság. (4270—1930. P. IV.)

Tartós jellegű betegség miatti elbocsátás. A Kúria P. II. 5509—1930. sz. ítélete szerint erre módot ad az ipartörvény 94. § e) pontja: a segéd a

DIETZL PEZSGÓ

1921. évi töltésű
Dietzl pezsgó
olcsó áron
kapható.

Iroda Mester ucca 1. sz. Telefon: 38-3-83

szervezősileg elvállalt munka teljesítésére képtelenné vált.

Fegyelmi eljárás. A munkaadó jogosult a szolgálati és fegyelmi szabályzat alapján alkalmazottja szolgálati ténykedésének megvizsgálása végett a fegyelmi eljárás elrendelésére. Ez nem minősíthető jogellenes fenyegető eszköznek. (Kúria, 1932 szept. 21. P. II. 5161—1932.)

Új rendezés az osztrák vasutakon. Az osztrák szövetségi vasutak igazgatósága tekintettel arra, hogy már az elsőosztályú utasok sem veszik igénybe a drága étkezőkocsiakat, elhatározta, hogy az étkezőkocsi egyik felét büffeknek alakítja át, ahol a pult mellett olcsó áron fogyaszthatnak ételeket és italokat azok az utasok is, akiknek nem telik a drága luxusételekre. Így bármely pillanatban átmehet az utas a büffkocsiba, ahol akár hideg, akár meleg ételt olcsó áron kaphat. Büffkocsi azokon a vonatokon is lesznek, amelyeken nincsenek étkezőkocsi.

Gyors intézkedést a kontárpörökben. A különböző fővárosi és vidéki érdekképviseletek, úgy a kereskedelmi, mint az ipari szakmában, hosszabb idő óta panaszkodják, hogy a jogszabályon alapuló esetekben lassú tempóban folyik a felelősségvonnás és sokáig késedelmeskedik a marasztaló ítélet meghozatala. Most több érdekképviselet utal arra a kereskedelemügyi miniszteri rendeletre, amely meghagyta, hogy a rendőri büntetőbírák a kontárpörökben soronkívül, sürgősen tüzzék ki a tárgyalásokat és a feljelentés beérkezésétől számított nyolc napon belül a lehetőséghez képest hozzák meg az ítéletet, s e rendelet felhívásával próbálják a kontárpörök gyors elintézését valójában keresztülvinni. Ezzel kapcsolatban most azt kéri a kormánytól, hogy a kontárpörök nagyszámára való tekintettel a gyors és szakzerű ítélkezés céljából szükséges lenne, hogy főként az elsőfokon megfelelő számú rendőri büntetőbírókat rendeljenek ki, mert csak így valószínűsíthető meg a legális kereskedők és iparúzők kívánása, a gyors és radikális ítélkezés a kontárpörökben.

Fiumei társasutazás Budapestre. A fiumei La Vedetta d'Italia napilap 1933 május havában különvonatot indít Budapestre a Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitása alkalmával. A társasutazást, amelyre már eddig is számos jelentkező van, az abbáziai A. V. I. T. A. utazási iroda rendezi.

A Liszt-ünnepség ismertetője. A nemzetközi Liszt Ferenc-versenyek előkészítőbizottsága az 1933 május 4—20-ig tartó zenei ünnepségek alkalmából a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával karöltve 20.000 példányban, 5 nyelven megjelenő, izléses kiállítású prospektust adott ki. A prospektus a verseny ismertetését és Budapest nevezetességeinek rövid leírását tartalmazza és a közeli napokban fog szépen illusztrálva a Székesfőváros Házinyomdájából kikerülni.

Magyarországgal való gyorsabb forgalomért. Grácban az osztrák kereskedelmi és iparkamarák évi ülésén Meisner tartományi tanácsos követelte, hogy alakítsák ki a közvetlen és gyors forgalmat Stájerország és Magyarország között. Ehez a tiri kamarák kiküldöttjei is csatlakoztak.

Jelmezből a „Faschingszug” tiszteletére. A december 10-ikén Berlinbe indított budapesti különvonat viszonzásaként február 19-ikén érkezik Budapestre az úgynevezett Faschings-Zug. Ennek utasai azért jönnek hozzánk, hogy a pesti farsang vidám napjait élvezzék. Ezenkívül külön magyarnémet bált akarnak tiszteletükre rendezni. Több mint 600-an jönnek Berlinből.

Társaskörökben vacsora kiszolgáltatása iparjogi minősítés szempontjából. Egy társaskör rendszeres havi fizetéssel bíró szakácsnőt alkalmaz, aki egyúttal a gazdaaszonyi teendőket is ellátja és a társaskör tagjai részére hetenkint egyszer vacsorát főz, amelyen kizárólag azok a tagok vesznek részt, akik arra előre jelentkeztek, azon sem a tagok családtagjai, sem idegen vendégek soha részt nem vehetnek a vacsorához. A vacsorához szükséges élelmiszereket a társaskör gazdája szerzi be és a tényleg felmerült költségeket a vacsorán résztvevő tagok között arányosan szétosztja, a vacsorából tehát a társaskörnek haszna nincs. E heti egyszeri társasvacsorán kívül a tagok rendszeres vendéglői ellátást (ebéd és vacsora) nem kaphatnak. Ennek a társaskörnek a fentiekben részletesen ismertetett az a tevékenysége, hogy az előre jelentkező tagjainak hetenkint egyszer a saját háztartási alkalmazottjával az önköltségi ár megtérítése ellenében vacsorát főz és felszolgál, a vendéglősipar, illetőleg általában az iparszerűség fogalmát ki nem meríti és emellett fogva a tevékenységhez iparúzési jogosítványra nincsen szüksége, illetőleg ilyen jogosítvány ki sem adható. (64.007—1928. K. M.)

„Hattyú” Gőzmosó- és fehérenmükölesző vállalat (Bp., VII. Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Minden kávés tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőroket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Ivancsics János óraműves és ékszerkereskedő cég Rákóczi út 9., ahol a legjobb órák és ékszerek a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítások átalakítások jóállással eszközöltetnek.

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti két cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Kroneimer Dávid márványipari üzemét, Budapest, X. Szállás ucca 44. Telefon 41—2—43. Nevezett cég a főváros legelőkelőbb kávéházainak márványberendezéseit szállította eddig, miért is nagyon melegen ajánlhatjuk.

A téli szezon kapcsán ajánljuk kitűnően bevált

teakeverékeinket

és pedig

**Imperial teakeverékeinket
Royal teakeverékeinket
Lipton rendszerű „
Prima kevert teánkat**

amelyek friss termész, elsőrendű indiai és kínai teafajtákból, bevált receptek szerint vannak összeállítva, speciálisan kávéházi és éttermi célok szerint kipróbálva.

Szállítható 12.50, 6 és 2.50 kg-os ládákban

Jamaica vágott angolrumot
50%-os és 60%-os minőségben, több esztendő vágás, legelsőrendű minőség.

**BUDAPESTI KÁVÉSKOK ÁRUFORGALMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA**

Dreher
Bak Sör

IVANCICS JÁNOS óra és ékszerész
Budapest, Rákóczi út 9. Telefon: 430-09.
Aranyért, briliánsért, zálogcéduláért óriási árat fizetnek. Zálogból kiváltott alkalmi vételek eladása. Óra- és ékszerjavítások.

Kantos testvérek Rt.

festő, mázó és tapétázó iparizem
Budapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falképít munkáit művészi kivitelben végezzük.

HAGGENMACHER
Nem hiszlek

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás
WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.
Bpest, I. Márvány u. 44. Telefon 544—16.

A „MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNYZT
EGYRESEJT, JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

Az eredeti **SIDOL** fém-,
ablak- és
márványtisztításra a legalkalmasabb!
Götl Liptó „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

A legkivalóbb sörkülönlegesség Szent István

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR
ÉS FIAI BUDAPEST
magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR és FIAI
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 17
Telefon: J. 31. 0—63. J. 45—3—71.
Alapított 1824

RORANGE

tiszta, egész narancsból sajtolt
ÜDÍTŐITAL

fogyasztásra készen előállítva.
Forgalomba hozza a

**CSILLAGHEGYI
ÁSVÁNYVIZÜZEM**

BUDAPEST, VI. LEHEL UCCA 8.
Telefon: 91-0-01, 90-0-72.

**Budapesti Központi Általános
Tejcsarnok Részv.-Társ**
VII. Rottenbiller ucca 31.

Telefon: Aut. 462-63, 462-64,
462-65, 323-07,
338-91 346-68, 350-16.
Sürgőnycim: „Közlet Budapest”

**A főváros kávéháza, szállodái és kávé-
méréseinek szállítója. Tojás-osztály.**